

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
ตำบลบางสวรรค์
อำเภอพระแสง ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรตำบลบางสวรรค์ มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรที่ใช้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบางสวรรค์ และกลุ่มองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ เป็นกลไกในการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร ซึ่งเกษตรกรในหลากหลายกลุ่ม ได้เข้ามามีบทบาทในการจัดทำและเสนอโครงการผ่านศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล สรุปเป็นแผนพัฒนาการเกษตร ซึ่งมีทั้งแผนถ่ายทอด แผนการลงทุน และแผนพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยจะเริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ผ่านองค์การบริหารส่วนตำบลบางสวรรค์ เทศบาลตำบลบวรศักดิ์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมภาคการเกษตร ในการทำงานต่อไป

นายศุภชัย หมื่นหนู
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญรูป

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

๑

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

๑

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

๒

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

๓

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

๔

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

๔

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

๑๔

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

๑๔

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

๑๕

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

๑๖

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑๖

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

๖.๑ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑๗

๖.๒ ข้อมูลด้านสังคม

๑๘

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

๓๗

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๓๗

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

๔๐

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

๔๘

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

๔๘

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๕๐

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๕๐

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

๕๑

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการย่อ (Project Brief)

๕๒

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๕๓

บรรณานุกรม

๕๔

ภาคผนวก

๕๕

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครองตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒
๒	แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๑๓
๓	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอำเภอพระแสง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๕
๔	แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอพระแสง ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๗
๕	แสดงข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง ปี ๒๕๖๕	๑๘
๖	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๑๙
๗	แสดงข้อมูลด้านประมง ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๐
๘	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๐
๙	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๑
๑๐	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๒
๑๑	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๓
๑๒	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๓
๑๓	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๔
๑๔	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เครือข่าย ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๖
๑๕	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๗
๑๖	แสดงทรัพยากรดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๗
๑๗	แสดงจำนวนประชากรในตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๑
๑๘	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๒
๑๙	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๔
๒๐	แสดงรายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๕
๒๑	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๕
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๖
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๖
๒๔	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๗
๒๕	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๙
๒๖	แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๔๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๗	แสดงระยะปลูกที่เหมาะสมสำหรับพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากพ่อพันธุ์กลุ่มต่างๆ	๔๒
๒๘	แสดงตารางการใส่ปุ๋ยใน Main Nursery	๔๓
๒๙	แสดงการกำหนดคุณภาพของผลปาล์มสดทั้งทะลายที่มีคุณภาพดี	๔๗
๓๐	แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๔ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๔๙
๓๑	แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๒ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๕๑
๓๒	การวิเคราะห์ Supply chain	๕๑
๓๓	สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล	๕๓

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	อาณาเขตติดต่อของตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๑
๒	พื้นที่ป่าไม้ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓
๓	แสดงความลาดชันตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๔
๔	ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๑๒
๕	กลุ่มชุดดินของตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๑๓
๖	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย อำเภอพระแสง ปี ๒๕๖๔	๑๔
๗	ค่าอุณหภูมิเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ อำเภอพระแสง	๑๕
๘	เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๑๖
๙	หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๐
๑๐	ลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๑
๑๑	ลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๑
๑๒	ประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๒
๑๓	ที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย	๒๖
๑๔	พื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๘
๑๕	พื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๘
๑๖	แหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๒๙
๑๗	แหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๐
๑๘	จำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๑
๑๙	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๓
๒๐	ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๓
๒๑	ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๔
๒๒	เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๗
๒๓	ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๘
๒๔	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๘
๒๕	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๓๙
๒๖	ร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๔๐
๒๗	ปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๔๑
๒๘	ปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมันในตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง	๔๙

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

๑) ที่ตั้ง

ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอ พระแสง ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ๒๖ กิโลเมตร และอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ห่างจาก ตัวจังหวัดประมาณ ๙๐ กิโลเมตร

๒) ขนาดพื้นที่

ตำบลบางสวรรค์ มีเนื้อที่ในความรับผิดชอบทั้งหมดประมาณ ๒๖๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๖๖,๔๒๓ ไร่ มีพื้นที่ทางการเกษตร จำนวน ๑๖๑,๘๗๒ ไร่ (๑ ไร่ = ๑,๖๐๐ ตร.ม./ ๑ ตร.กม. = ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตร.ม.)

๑.๒. อาณาเขตติดต่อ

ตำบลบางสวรรค์ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเคียนซาและตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลคลองน้อย อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลไทรโสภา อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง
(ที่มา : ส่วนโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลบางสวรรค์ พ.ศ.๒๕๖๕)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑ แห่ง มีหมู่บ้าน ๑๔ หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๑ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

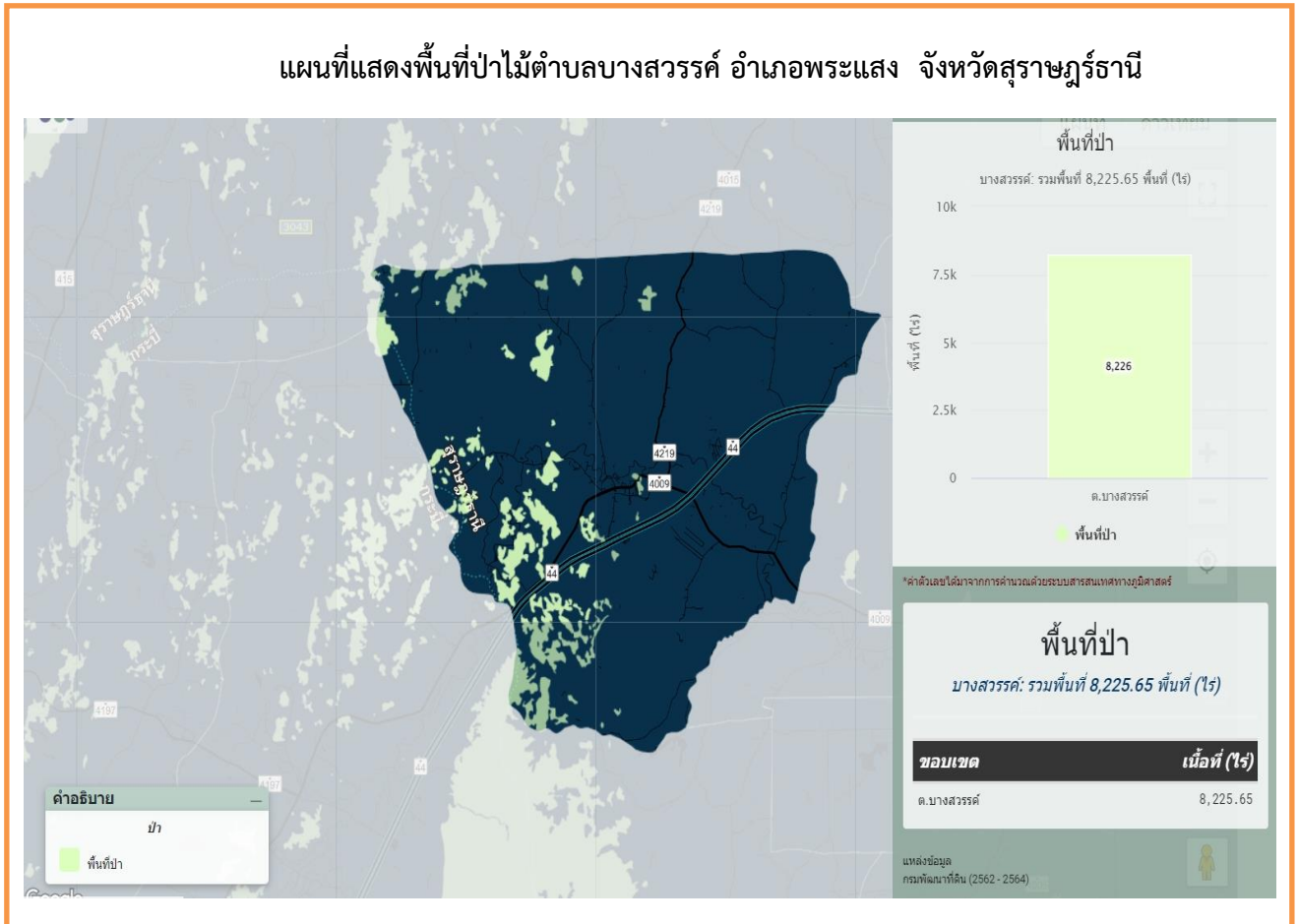
หมู่บ้าน	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
๑	บ้านเกาะน้อย	๓๒๑
๒	บ้านใต้โดน	๓๘๙
๓	บ้านบางสวรรค์	๕๙๖
๔	บ้านสระแก้ว	๕๗๗
๕	บ้านฝ้ายท่า	๔๔๑
๖	บ้านหมาก	๔๙๒
๗	บ้านอุดมมิตรพัฒนา	๔๔๔
๘	บ้านถ้ำครอบน้ำ	๔๒๘
๙	บ้านคลองโหยน	๒๑๙
๑๐	บ้านบางเตา	๕๒๓
๑๑	บ้านห้วยแห้ง	๕๑๘
๑๒	บ้านหน้าเขา	๕๙๗
๑๓	บ้านอ่างน้ำผุด	๒๘๐
๑๔	บ้านถ้ำซ้อง	๒๓๕
รวม		๖,๐๖๐

(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอพระแสง พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ตำบลบางสวรรค์ มีพื้นที่ป่า จำนวน ๘,๒๒๕.๖๕ ไร่ (ภาพที่ ๒) จะมีที่สงวนของหมู่บ้านและบริเวณภูเขา หรือเทือกเขา

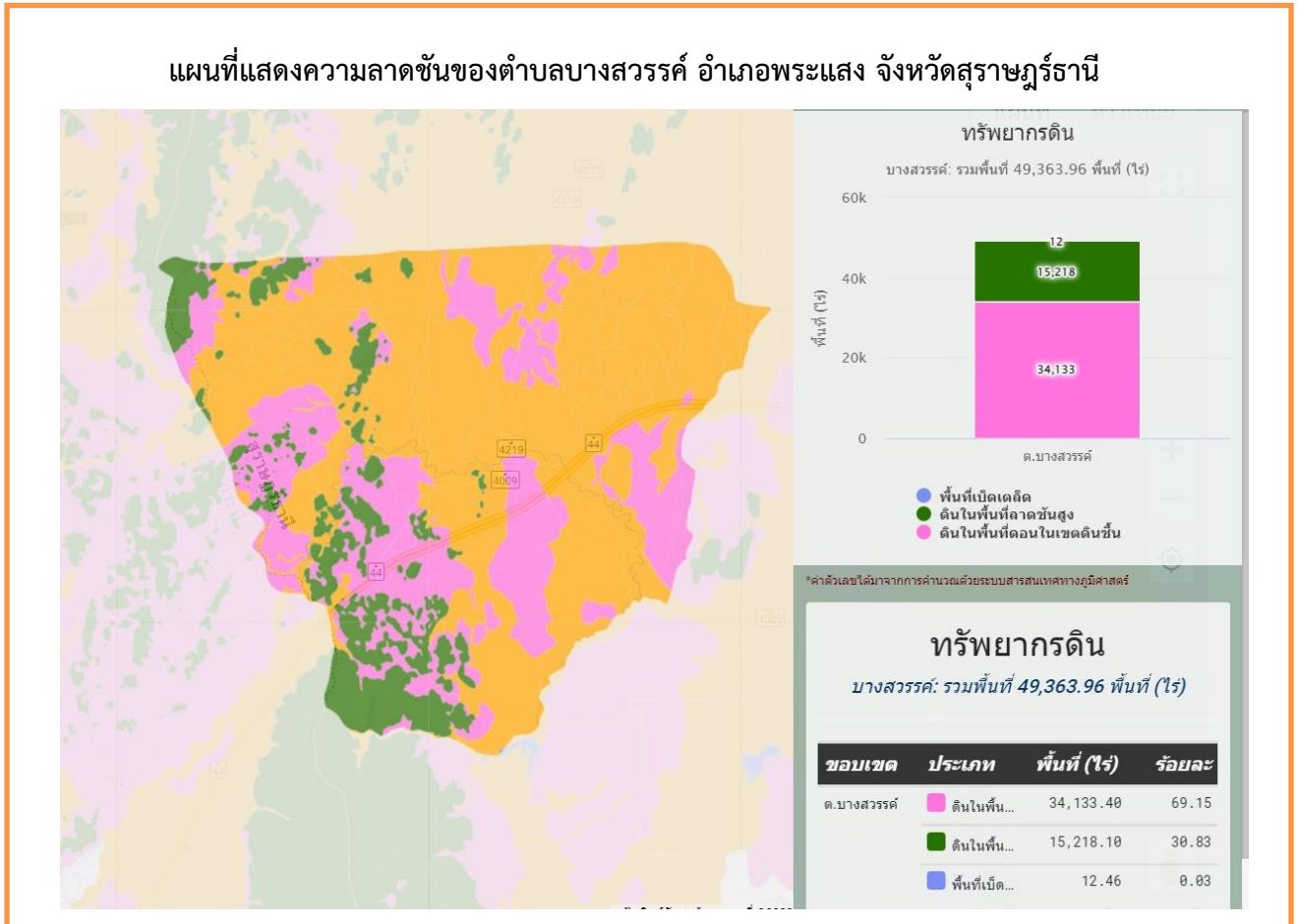

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลบางสวรรค์ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

(ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลบางสวรรค์ มีพื้นที่ราบเชิงเขา ลาดชันสูง มีภูเขาน้อยใหญ่ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๓, ๔, ๖, ๘, ๑๑ และ ๑๒ มีบางส่วนเป็นที่ราบลุ่ม

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๓)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลบางสวรรค์ มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๑ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๖

ชุดดิน : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึก ที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขัง

ในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านไสอนัฟริกัันหรือไสอนินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๐.๕-๑.๐ กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

ชุดดิน : กลุ่มดินเหนียวลึกมากสีดำที่มีรอยแตกกระแหว่งกว้างและลึก ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า หรือเกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือเกิดจากการสลายตัวแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินต้นกำเนิด พวกหินบะซอลต์ หรือหินแอนดีไซต์ พบบริเวณพื้นที่ดอน ที่อยู่ใกล้กับเขาหินปูน หรือหินภูเขาไฟ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินแตกกระแหว่งเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุ้มน้ำในดิน สีดินเป็นสีดำ สีเทาเข้ม หรือสีน้ำตาล อาจพบจุดประสีน้ำตาลหรือสีแดงปนน้ำตาลปริมาณเล็กน้อยในดินชั้นบน ส่วนชั้นดินล่างอาจพบชั้นปูนมาร์ล ปฏิกริยาของดินส่วนใหญ่จะเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง

ปัญหา : เนื้อดินเหนียวจัด การไถพรวนต้องทำในช่วงที่ดินมีความชื้นพอเหมาะ มิฉะนั้นจะทำให้ดินแน่นทึบ ในช่วงฤดูแล้ง ดินมีการหดตัวทำให้ดินแตกกระแหว่งเป็นร่องลึก ส่วนในฤดูฝนจะมีน้ำแช่ขังง่าย ทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านพืชปุ๋ยสด ถั่วพริ้ว ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ ถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

ชุดดิน : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผู้พังกอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผู้พังกแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากพวกหินอัคนี หรือหินตะกอน พบบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ชั้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก บ่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

ชุดดิน : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือการสลายตัวผู้พังกอยู่กับที่ หรือการสลายตัวผู้พังกแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วน ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆ ในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ดินชั้นบนส่วนใหญ่จะมีปฏิกริยาเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนดินล่างจะมีปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง

ปัญหา : การมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ซึ่งทำให้ดินอุ้มน้ำได้น้อย พืชอาจขาดแคลนน้ำได้ในช่วงฝนทิ้งเป็นระยะเวลานานๆ สำหรับบริเวณที่มีความลาดชันสูง อาจมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายเกิดขึ้น

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๓๙

ชุดดิน : กลุ่มดินทรายหนาปานกลางที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบที่บอบบนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีอยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของพวกวัสดุเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำหรือวัตถุน้ำพาจากบริเวณที่สูง วางทับอยู่บนชั้นดินร่วนหยาบหรือร่วนละเอียด พบในบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึงตีปานกลาง เนื้อดินช่วง ๕๐-๑๐๐ ซม. เป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน ส่วนชั้นดินถัดลงไปเป็นดินร่วนปนทราย และดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเหลืองปนสีน้ำตาล พบจุดประสีต่างๆ ในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ชั้นดินบนมีปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย ส่วนในดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง

ปัญหา : ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก เนื้อดินบนเป็นทรายจัด พืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย แต่ถ้ามีฝนตกมากดินชั้นบนจะแฉะและอาจเป็นอันตรายต่อพืชที่ปลูกบางชนิด บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ทำร่องระบายน้ำระหว่างแถวปลูก เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ต่ำควรทำร่องหรือทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๔๕

ชุดดิน : กลุ่มดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวผู้พังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผู้พังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อละเอียดที่มาจากทั้งหินตะกอน หรือหินอัคนี พบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินตื้น มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีเศษหินปะปนมาก มักพบชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมี ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ปัญหา : เป็นดินตื้น มีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินอย่างรุนแรง บางพื้นที่มีเศษหินหรือหินพื้นใต้ไผ่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ชุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือชุดหลุมขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ควรมีไม้ค้ำยันและเอาหน้าดินบริเวณใกล้ เคียงมาผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกพูนโคนอยู่เป็นประจำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนา จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก บล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๗) กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

ชุดดิน : กลุ่มดินร่วนลึกปานกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากการสลายตัวผู้พังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผู้พังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากพวกหินตะกอน หรือจากวัสดุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ตอน มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึก ประมาณ ๕๐-๑๐๐ ซม. จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรังปริมาณมาก สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อาจขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชวงนาน ในบริเวณที่มีความลาดชันสูง จะมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน

ปลูกพืชแซม ชันบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๘) กลุ่มชุดดินที่ ๕๑

ชุดดิน : กลุ่มดินต้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงค่อนข้างดีมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อค่อนข้างหยาบหรือค่อนข้างละเอียด ที่มาจากพวกหินตะกอนหรือหินแปร พบบริเวณพื้นที่ตอนที่เป็นเนินเขาหรือบริเวณที่ลาดเชิงเขา เป็นดินต้นหรือต้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนเศษหิน เศษหินส่วนใหญ่เป็นพวกเศษหินทราย ควอร์ตไซต์ หรือหินดินดาน และพบชั้นหินพื้น ภายใต้อายุ ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

ปัญหา : เป็นดินต้น มีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมาก และมีชั้นหินพื้นอยู่ต้นบางพื้นที่ มีเศษหินและหินพื้นโผล่กระจายอยู่บริเวณหน้าดินดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูง จะเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ขุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่เศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๙) กลุ่มชุดดินที่ ๕๓

ชุดดิน : กลุ่มดินเหนียวลิกปานกลางถึงชั้นหินพื้น ลูกรังหรือเศษหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อละเอียดที่มาจากพวกหินตะกอน หรือหินแปร พบบริเวณพื้นที่ตอน ที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเนินเขา เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียวทับอยู่บนดินเหนียว ส่วนดินล่างในระดับความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ ซม.เป็นดินเหนียวปนลูกรังหรือดินปนเศษหิน ผุ สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินหรือชั้นหินพื้นในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง จะเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ การสร้างคันดิน การทำชั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพั่ว ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

ชุดดิน : ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำเลว (AC-pd : Alluvial Complex, poorly drained)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบหรือดินร่วนละเอียดที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็นชั้นสลับ เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว

สมบัติของดิน : : กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนิน หรือหุบเขา ที่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิดที่เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ ไม่แน่นอน เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย

การใช้ประโยชน์ : ทำนา ส่วนในฤดูแล้ง ถ้ามีแหล่งน้ำ นิยมใช้ปลูกพืชผักหรือพืชไร่อายุสั้น

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อาจขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชว่งนาน ในบริเวณที่มีความลาดชันสูง จะมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : กรณีปลูกข้าว ถกกลบตอซัง ปล่อยให้ทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้

ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

: กรณีปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือ ปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๑) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ลักษณะเด่น : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ยากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

สมบัติของดิน : กลุ่มดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ ลักษณะและสมบัติของดินที่พบไม่แน่นอน มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือหินโผล่กระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยโดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินจนบางแห่งเหลือแต่หินโผล่

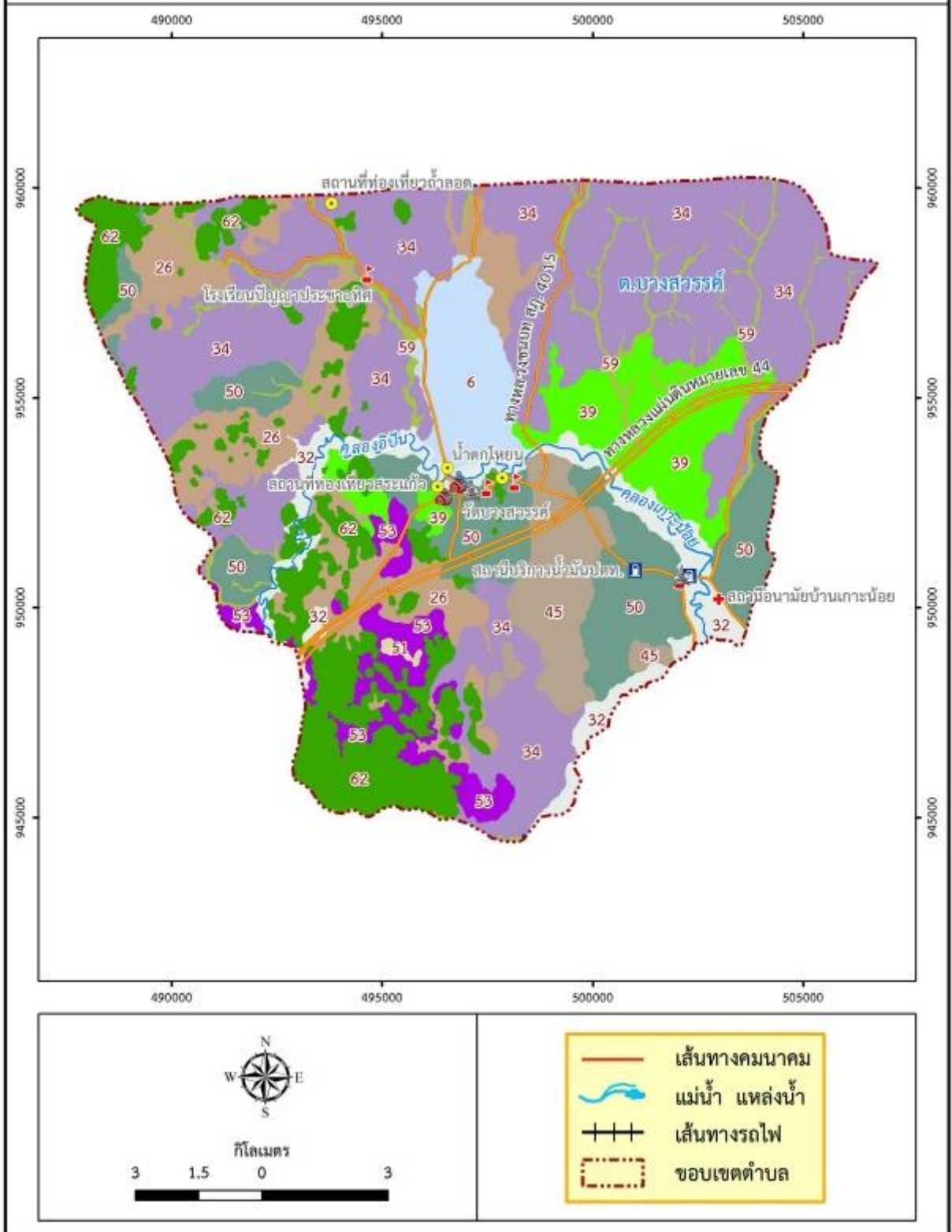
การใช้ประโยชน์ : กลุ่มดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ควรปล่อยให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและชุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

แผนที่กลุ่มชุดดิน ต.บางสวรรค์ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี

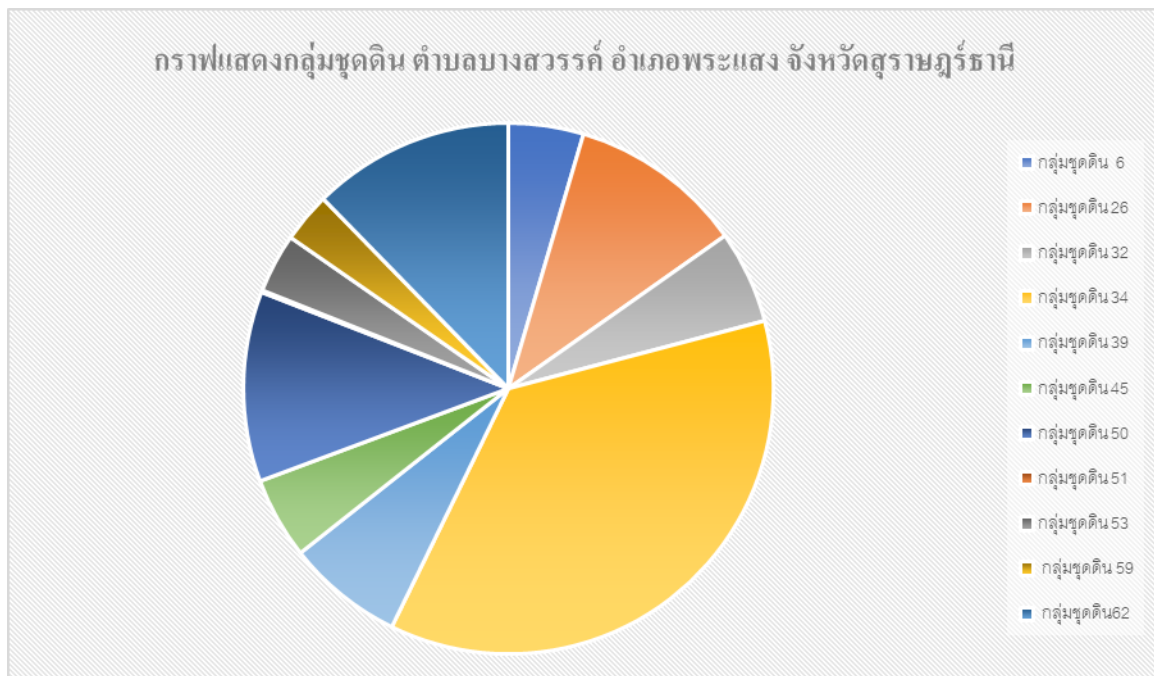

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา: <https://dinonline.ddd.go.th/Login.aspx?service=๒> พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ (ไร่)
๖	๕,๖๓๘.๗๓
๒๖	๑๓,๑๒๕.๓๕
๓๒	๖,๙๗๔.๒๕
๓๔	๔๔,๘๐๗.๑๗
๓๙	๘,๗๖๒.๙๗
๔๕	๖,๑๑๘.๒๙
๕๐	๑๔,๒๖๕.๙๐
๕๑	๑๕๔.๘๔
๕๓	๔,๔๓๖.๕๐
๕๙	๓,๗๔๒.๑๙
๖๒	๑๕,๑๘๒.๖๐
ผลรวมทั้งหมด	๑๒๓,๒๐๘.๒๓๔

ที่มา: <https://dinonline.ddd.go.th/Login.aspx?service=๒>, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา <https://dinonline.ddd.go.th/Login.aspx?service=๒>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

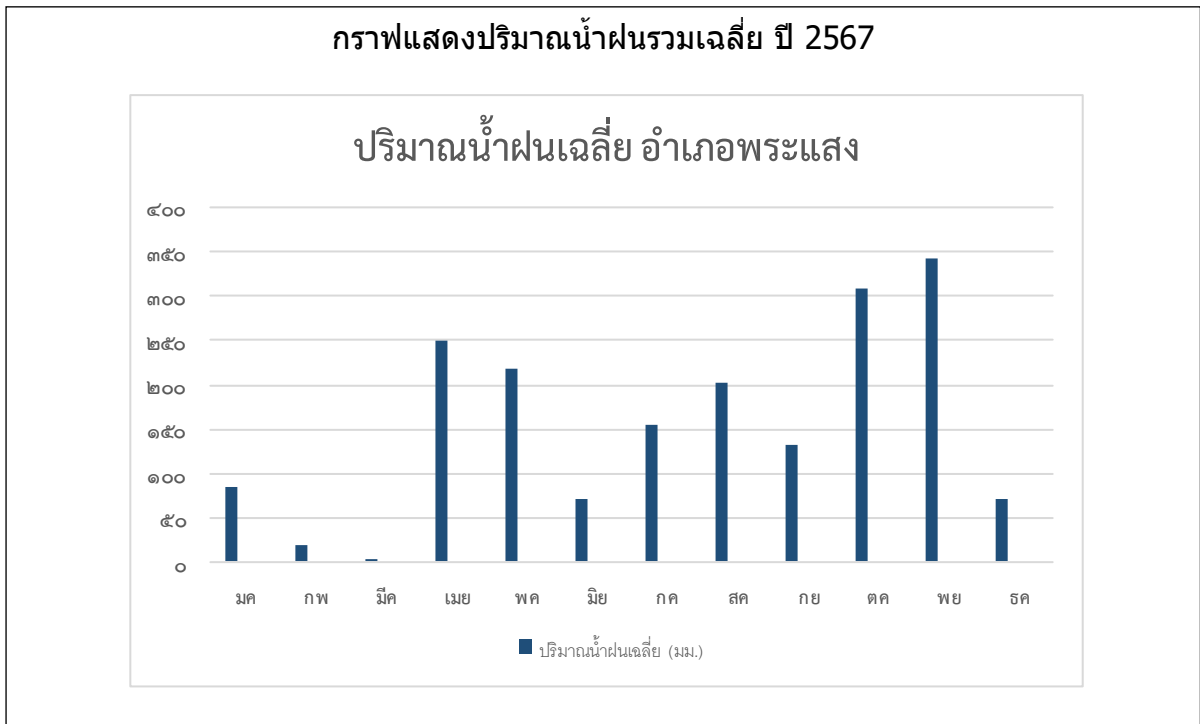
๓ ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

อำเภอพระแสง มี ๒ ฤดู คือ ฤดูฝน อยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม และฤดูร้อน อยู่ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

อำเภอพระแสง มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๗ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๕๔.๖๙ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนมีนาคม โดยมีปริมาณ ๑.๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนพฤศจิกายน โดยมีปริมาณ ๓๔๒.๓ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๖ แสดงประมาณน้ำฝนเฉลี่ย อำเภอพระแสง ปี ๒๕๖๗
(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาอุทกพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๗)

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย อำเภอพระแสง ปี ๒๕๖๗

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)
๑	มกราคม	๘๕.๔
๒	กุมภาพันธ์	๑๙.๖
๓	มีนาคม	๑.๐
๔	เมษายน	๒๕๐.๘
๕	พฤษภาคม	๒๑๗.๗
๖	มิถุนายน	๗๑.๑
๗	กรกฎาคม	๑๕๔.๔
๘	สิงหาคม	๒๐๑.๘
๙	กันยายน	๑๓๑.๒
๑๐	ตุลาคม	๓๐๙.๖
๑๑	พฤศจิกายน	๓๔๒.๓
๑๒	ธันวาคม	๗๑.๔
	รวม	๑๘๕๖.๓
	เฉลี่ย/ปี	๑๕๔.๖๙

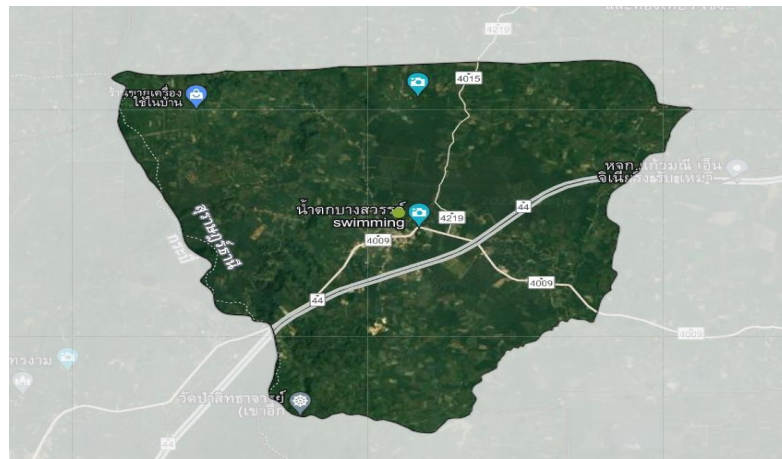
ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาอุทกพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๗

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

การคมนาคมในเขตพื้นที่ตำบลบางสวรรค์ มีถนนทางหลวงหมายเลข ๔๐๐๙ สายสุราษฎร์ธานี-กระบี่ และถนนทางหลวงหมายเลข ๔๔ เข้าเทิร์นซีบอร์ด ขนอม-กระบี่ ส่วนการคมนาคมในหมู่บ้านประกอบด้วย ถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.) และถนนดินลูกรัง สภาพผิวจราจรส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด ตำบลบางสวรรค์พยายามแก้ไขปรับปรุง/ซ่อมแซมให้ได้มาตรฐานเพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัยทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง โดยผู้บริหารมีนโยบายที่จะดำเนินการก่อสร้างให้เป็นถนน คสล.และถนนลาดยางให้ได้ ๑๐๐% แต่ปัญหาต่าง ๆ ยังจำกัดอยู่ที่งบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด จึงค่อย ๆ พัฒนาไปที่ละก้าวจะก้าวกระโดดไม่ได้ (ภาพที่ ๖)

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๗ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลบางสวรรค์ อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรีธานี
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลบางสวรรค์ อำเภอบางบาล เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

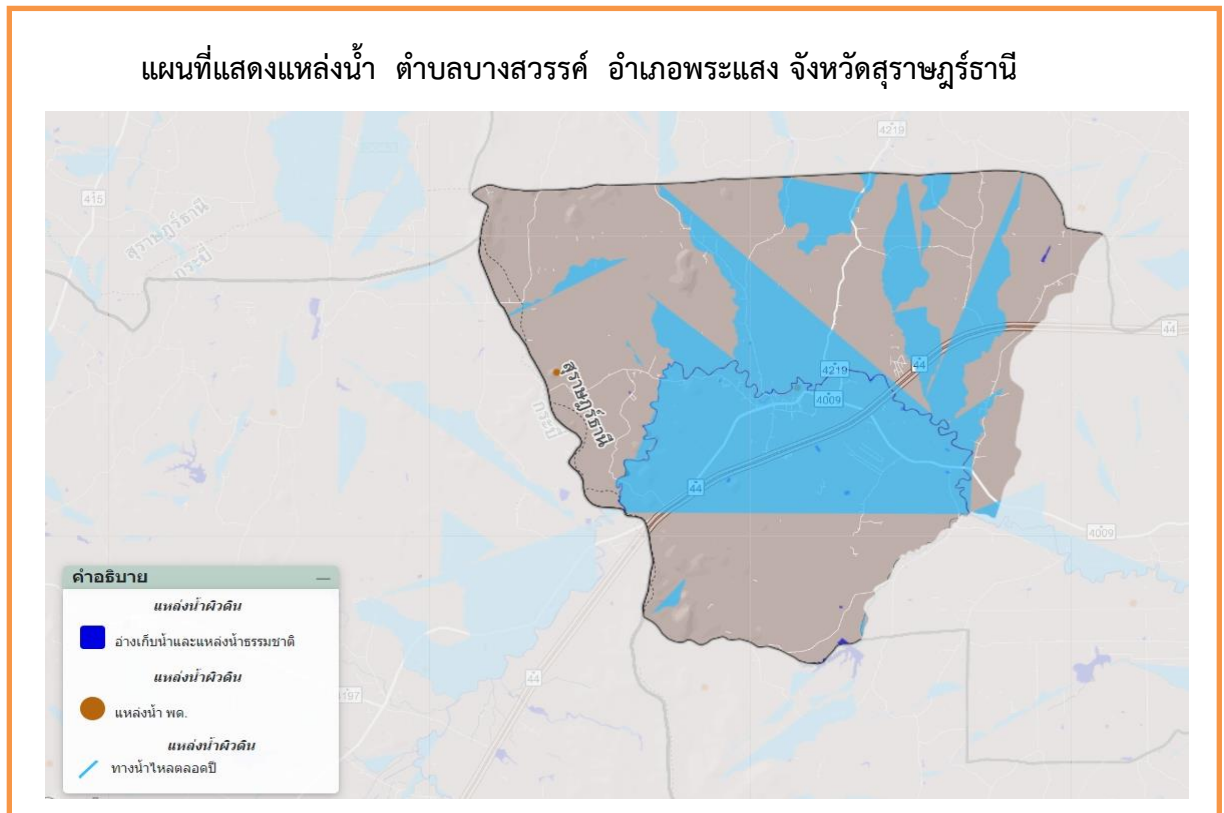
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ผสมน้ำกร่อย ช่วงหน้าแล้งน้ำค่อนข้างน้อยไปทางเค็ม ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ลำคลองไหลผ่านที่สำคัญคือ คลองอิปัน ไหลผ่านหมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ และ ๗ นอกจากนี้ยังมีลำคลองขนาดเล็กๆ อีก ๑๓ สาย มีอ่างเก็บน้ำคลองสวนหนึ่งหมู่ที่ ๗, ๑๒ และอ่างเก็บน้ำบ้านบางเตาหมู่ที่ ๑๐

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

- ฝาย	จำนวน	๑๓	แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	จำนวน	๑๒	แห่ง
- บ่อโยก	จำนวน	๑๓	แห่ง
- สระน้ำสาธารณะ	จำนวน	๑๓	แห่ง
- ถนนน้ำล้น	จำนวน	๑๓	แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน	จำนวน	๑๐	แห่ง

แผนที่แสดงแหล่งน้ำ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรีธานี

ภาพที่ ๘ แหล่งน้ำธรรมชาติตำบลบางสวรรค์ อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรีธานี
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

๖.๑ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ ๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง ปี ๒๕๖๗

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)			
		ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ทุเรียน	รวม
๑	๑๕,๗๑๖	๓,๑๔๗.๑๓	๕,๘๙๐.๗๔	๔๓.๔๗	๙,๐๘๑.๓๔
๒	๑๐,๔๕๘	๑,๘๖๑.๕๙	๒,๖๕๖.๘๑	๒๘.๓๐	๔,๕๔๖.๗๐
๓	๑๒,๔๓๑	๑,๙๒๐.๕๗	๔,๓๘๔.๑๖	๖๖.๑๑	๖,๓๗๐.๘๔
๔	๑๒,๖๗๕	๒,๑๑๕.๗๖	๓,๐๘๑.๕๖	๑๓๙.๖๔	๕,๓๓๖.๙๖
๕	๑๑,๗๖๒	๑,๓๖๙.๒๙	๔,๔๕๔.๑๔	๖๖.๙๑	๕,๘๙๐.๓๔
๖	๑๐,๔๒๕	๑,๔๖๗.๕๔	๔,๓๒๑.๗๐	๑๑๓.๕๙	๕,๙๐๒.๘๓
๗	๑๑,๔๒๓	๒,๔๕๐.๑๖	๓,๔๔๓.๓๗	๒๑.๒๗	๕,๙๑๔.๘๐
๘	๑๑,๔๓๐	๒,๒๕๗.๓๓	๓,๓๔๓.๔๒	๑๐๔.๖๑	๕,๗๐๕.๓๖
๙	๙,๓๓๐	๑,๗๘๙.๐๙	๑,๖๒๖.๕๓	๔๐.๙๗	๓,๔๕๖.๕๙
๑๐	๑๓,๙๒๑	๔,๙๑๕.๔๕	๓,๑๐๗.๖๘	๕๓.๖๗	๘,๐๗๖.๘๐
๑๑	๑๓,๘๑๒	๔,๘๒๐.๙๘	๓,๐๙๘.๗๗	๔๑.๐๓	๗,๙๖๐.๗๘
๑๒	๑๔,๔๖๘	๕,๕๓๔.๐๗	๒,๒๙๒.๒๔	๒๔.๔๔	๗,๘๕๐.๗๕
๑๓	๘,๓๔๘	๑,๙๐๗.๗๒	๙๒๖.๘๕	๔๘.๐๗	๒,๘๘๒.๖๔
๑๔	๑๐,๒๒๔	๒,๙๙๐.๔๗	๒,๗๐๙.๔๐	๕๔.๕๐	๕,๗๕๔.๓๗
พื้นที่รวม	๑๖๖,๔๒๓	๓๘,๕๔๗.๑๕	๔๕,๓๓๗.๓๗	๘๕๖.๕๘	๘๔,๗๓๑.๑๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง ,พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๕ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

หมู่ที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
๑	๑๐๙	๙๒	๐	๐	๑๔	๔๔,๔๘๗	๘๖	๓๓	๐
๒	๘๙	๑๔๒	๐	๐	๖,๐๔๔	๑,๓๘๒	๖๘	๒๑	๐
๓	๕๐	๔	๐	๐	๐	๘๖๐	๓๓๑	๐	๐
๔	๕๙	๓๕	๐	๐	๗๖	๑,๒๗๗	๒๔๖	๘๔	๐
๕	๔๖	๒๔	๐	๐	๒๐	๖๘๔	๑๓๘	๓๖	๐
๖	๔๓	๓๓	๐	๐	๖๐๓	๗๘๑	๑๕๓	๐	๐
๗	๑๒๘	๒๗๑	๐	๐	๑๒๔	๒,๕๕๘	๑๕๕	๐	๐
๘	๘๒	๑๒๓	๐	๐	๒๕	๑,๕๕๓	๙๒	๐	๐
๙	๗๑	๕	๐	๐	๑๑๒	๑,๓๑๕	๙๒	๘	๐
๑๐	๗๕	๖๐	๐	๐	๑๔๑	๑,๘๗๐	๒๓๖	๗	๐
๑๑	๑๑๖	๖๔	๐	๐	๑๑๐	๑,๘๙๓	๑๔๔	๑๔	๐
๑๒	๗๔	๓๔๐	๐	๐	๖๒	๑,๙๔๘	๑๑๑	๖๕	๐
๑๓	๙๖	๔๔	๐	๐	๑๕	๑,๗๒๘	๓๒๕	๙	๐
๑๔	๔๒	๙๒	๐	๐	๔๖	๗๗๘	๔๘๗	๐	๐
รวมทั้งหมด	๑,๐๘๔	๑,๓๓๕	๐	๐	๗,๕๓๐	๖๓,๓๗๒	๒,๖๗๔	๒๗๗	๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอพระแสง , พ.ศ.๒๕๖๗

- โรงงานฆ่าสัตว์ (สุกร) มาตรฐาน ๑ แห่ง คือ
ชื่อโรงฆ่าสัตว์บางสวรรค์ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๔ ต.บางสวรรค์ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ ๔ จำนวน คือ
ฟาร์มหมู
 ๑. ชื่อฟาร์ม อจก.รุ่งเรือง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๒ ต.บางสวรรค์ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี
 ๒. ชื่อฟาร์ม ประจวบฟาร์ม ที่ตั้ง หมู่ที่ ๒ ต.บางสวรรค์ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี
 ๓. ชื่อฟาร์ม ภาณุฟาร์ม ที่ตั้ง หมู่ที่ ๒ ต.บางสวรรค์ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี
 ฟาร์มไก่
 ๑. ชื่อฟาร์มกัญญาณัฐฟาร์ม ที่ตั้งหมู่ที่ ๒ ต.บางสวรรค์ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๖ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

หมู่ที่	เกษตรกรรวม (ราย)	กึ่งทะเล	กึ่งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด (บ่อ)	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
๑	๒	๐	๐	๐	๒	๐	๐
๒	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๓	๑	๐	๐	๐	๗	๐	๐
๔	๑	๐	๐	๐	๓	๐	๐
๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๖	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๗	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๘	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๙	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๑๐	๒๘	๐	๐	๐	๓๕	๐	๐
๑๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๑๒	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๑๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๑๔	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
รวมทั้งหมด	๓๒	๐	๐	๐	๔๗	๐	๐

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอพระแสง,พ.ศ. ๒๕๖๗

สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ด้วยว่า ไม่มี)

- ไม่มี

๖.๒ ข้อมูลด้านสังคม

๑. เกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

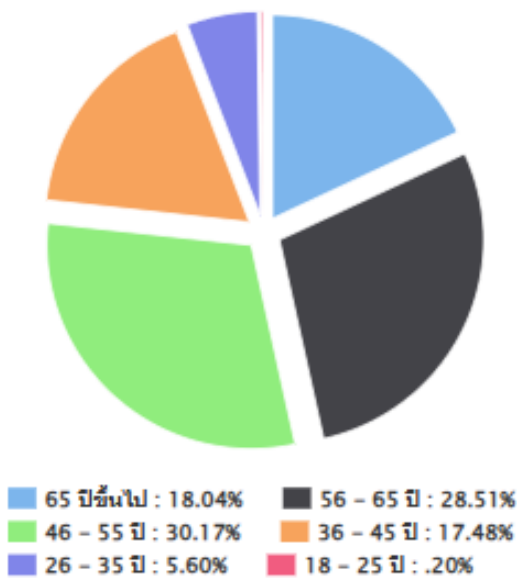
ตำบลบางสวรรค์ มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๒,๔๘๓ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๗๔๙ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๗ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๑ และอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔๔๘	๑๘.๐๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๗๐๘	๒๘.๕๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๗๔๙	๓๐.๑๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๔๓๔	๑๗.๔๘
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๓๙	๕.๖๐
๑๘ - ๒๕ ปี	๕	๐.๒๐
รวม	๒,๔๘๓	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ.๒๕๖๗

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๙ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

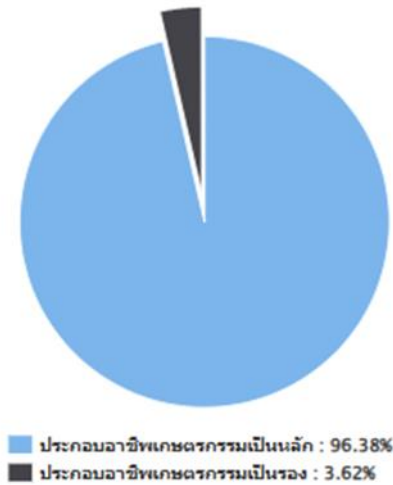
ตำบลบางสวรรค์ มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๒,๓๙๓ ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ ๙๖.๓๘ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๙๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๒ %

ตารางที่ ๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๒,๓๙๓	๙๖.๓๘
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๙๐	๓.๖๒
รวม	๒,๔๘๓	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ. ๒๕๖๗

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๑๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

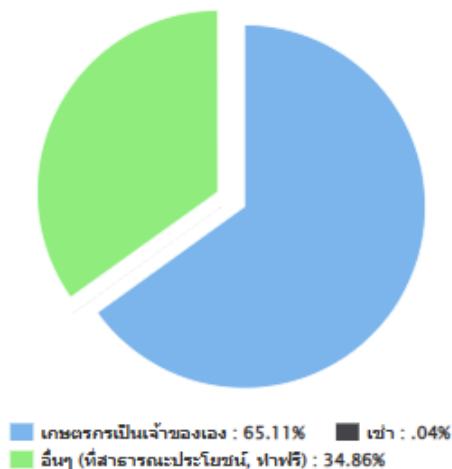
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลบางสวรรค์ ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑,๗๓๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๑๑ รองลงมาคือ อื่นๆ(ที่สาธารณประโยชน์,ทำฟรี) จำนวน ๙๓๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๖ และเช่า จำนวน ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๗๓๙	๖๕.๑๑
อื่นๆ (ที่สาธารณประโยชน์, ทำฟรี)	๙๓๑	๓๔.๘๖
เช่า	๑	๐.๐๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนกราฟวงกลมแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร

ภาพที่ ๑๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

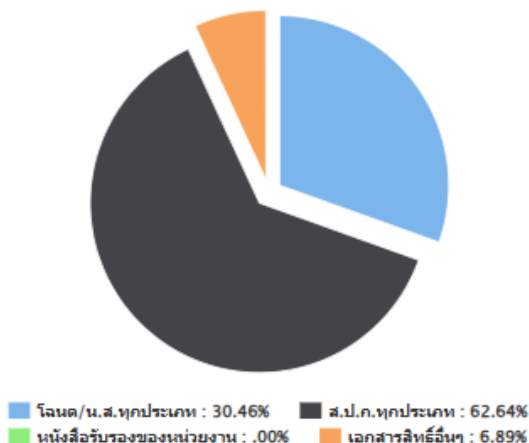
เกษตรกรตำบลบางสวรรค์ มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๑,๑๗๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖๔ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๕๗๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๖ รองลงมา และไม่มีเอกสารสิทธิ์จำนวน ๑๒๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๕๗๐	๑,๑๗๒	-	๑๒๙	๑,๗๗๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ. ๒๕๖๗

กราฟวงกลมแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์

ภาพที่ ๑๒ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลบางสวรรค์ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๗๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๖๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๙๕ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๒ แห่ง สมาชิก ๕๐๒ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๕๐ ราย

๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๓	-	๑	-	-	-	๑	-	-	-
๑๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	๑	-	-	๑	๑	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ.๒๕๖๗

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลบางสวรรค์ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๔๑ คน โดยมีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๔ ราย รองลงมาคือ หมอดินอาสา จำนวน ๑๒ ราย อาสาสมัครปศุสัตว์ จำนวน ๑๐ ราย ครูยางอาสา จำนวน ๓ ราย ครูบัญชีอาสา จำนวน ๒ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)									
	อาสาสมัคร รณพลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอ ดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน	ครูยาง อาสา
๑	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-	-
๒	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
๔	-	-	-	๒	๑	๑	-	-	-	-
๕	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-	-
๖	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-	-
๗	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-	๑
๘	-	-	-	๓	๑	๑	-	-	-	๑
๙	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-	-
๑๐	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-	๑

๑๑	-	๒	-	๑	-	๑	-	-	-	-
๑๒	-	-	-	๒	๑	๑	-	-	-	-
๑๓	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-	-
๑๔	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-	-
รวม	-	๒	-	๑๐	๑๒	๑๔	-	-	-	๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ.๒๕๖๗

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลบางสวรรค์ มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑ คน คือ นายสุนทร ดาวเรือง ๗๘/๑ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อศูนย์: ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่บ้านอ่างน้ำผุด (ด้านปศุสัตว์) ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสุนทร ดาวเรือง

บ้านเลขที่ ๗๘/๑ ม.๑๓ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง

แนวทางการพัฒนา : ปรับปรุงสายพันธุ์โคเนื้อ ด้วยวิธีการผสมเทียม น้ำเชื้อจากศูนย์บำรุงพันธุ์สัตว์ และการนำมูลโคมาทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง

จุดเด่นของศูนย์เครือข่าย : การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เน้นด้านปศุสัตว์
: การทำบ่อแก๊สชีวภาพจากมูลโค การทำปุ๋ยหมัก

หลักสูตรการเรียนรู้ :

๑. การจัดการฟาร์มโคเนื้อ
๒. การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เน้นด้านปศุสัตว์

หลักสูตรบังคับ

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. การทำปุ๋ยหมัก
๓. การทำบ่อแก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์

หลักสูตรเสริม

๑. การปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์
๒. การเลี้ยงปลาในกระชัง
๓. การเลี้ยงผึ้งโพรง

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๓ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๑๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลบางสวรรค์
อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่ายตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่บ้านอ่างน้ำผุด	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๑๓	บางสวรรค์	นายสุนทร ดาวเรือง	๐๙๓-๕๙๔๖๒๓๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๗

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง
ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่ แปลงใหญ่
ทุเรียนตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่อยู่...หมู่ที่ ๖ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม การรวมกลุ่ม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๓,๖๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑๑,๔๐๐ บาท (๑๖.%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๘๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๙๖๐ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐.%)

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนการผลิตทุเรียน
๒. การรวมกลุ่มขายผลผลิต

ตารางที่ ๑๕ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณ การรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
1.ใส่ปุ๋ยบำรุงต้น															
2.กำจัดวัชพืช															
3.พ่นยาฆ่าแมลง/ ฮอริโมน															
4.ตัดแต่งกิ่ง แขนง ดอก															
3.เก็บเกี่ยวผลผลิต															

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ.๒๕๖๗

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

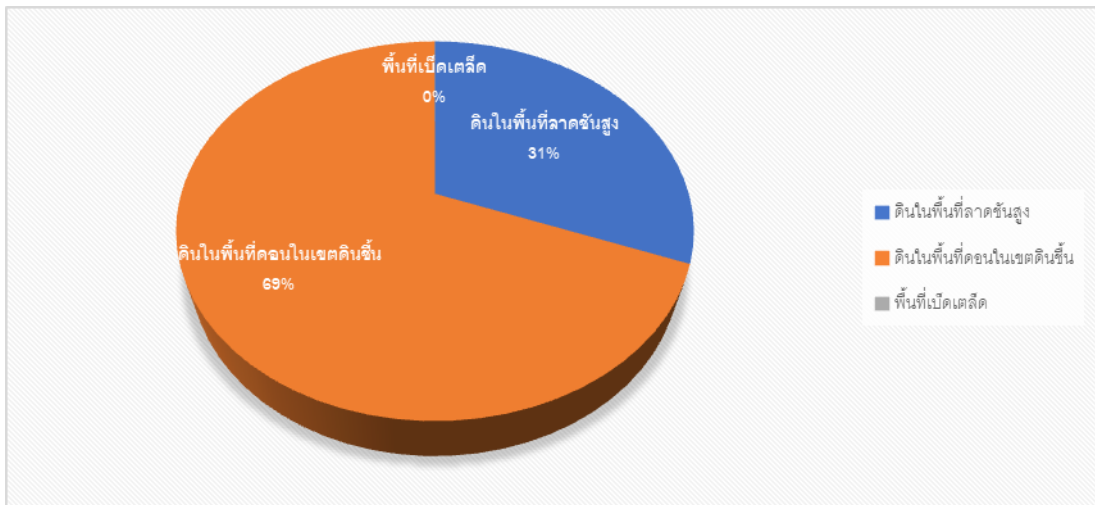
ดินในพื้นที่ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๑๖ แสดงทรัพยากรดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

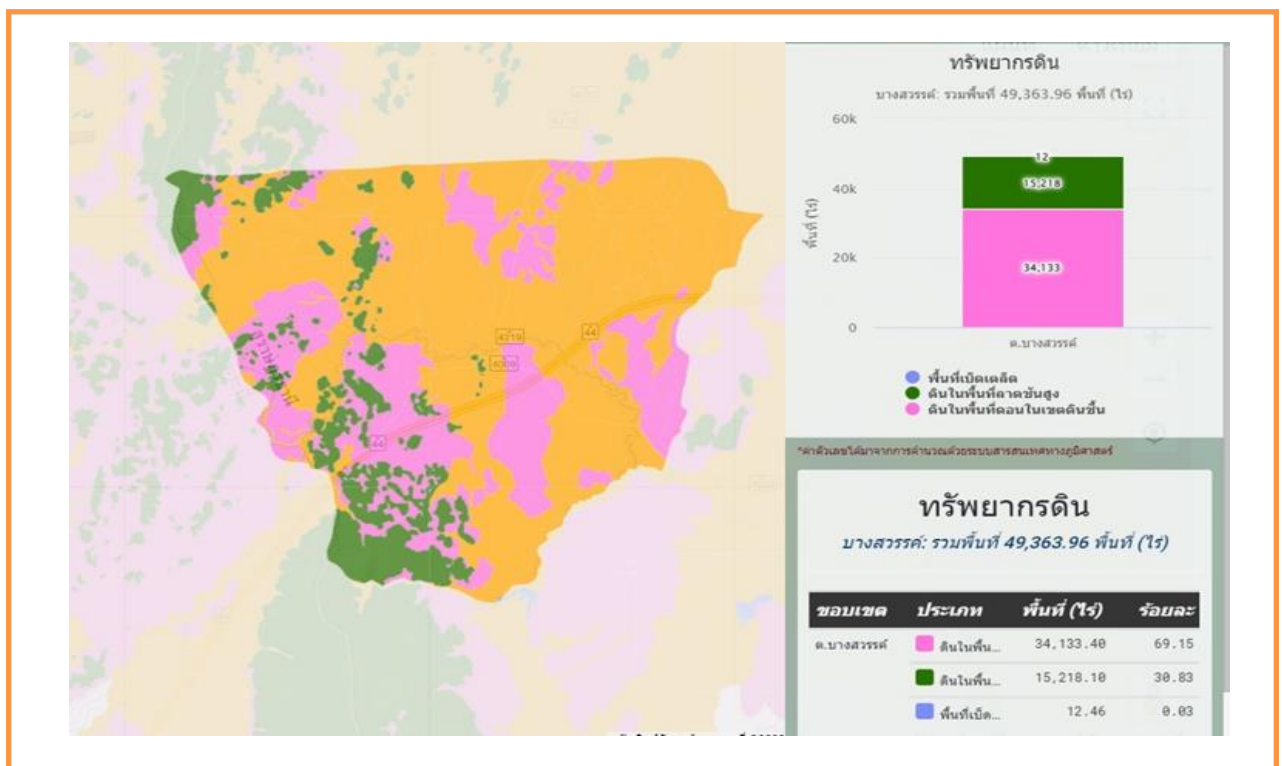
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๑๕,๒๑๘.๑๐	๓๐.๘๒
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินชั้น	๓๔,๑๓๓.๔๐	๖๙.๑๕
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๒.๕๖	๐.๐๓

ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๗

กราฟวงกลมแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

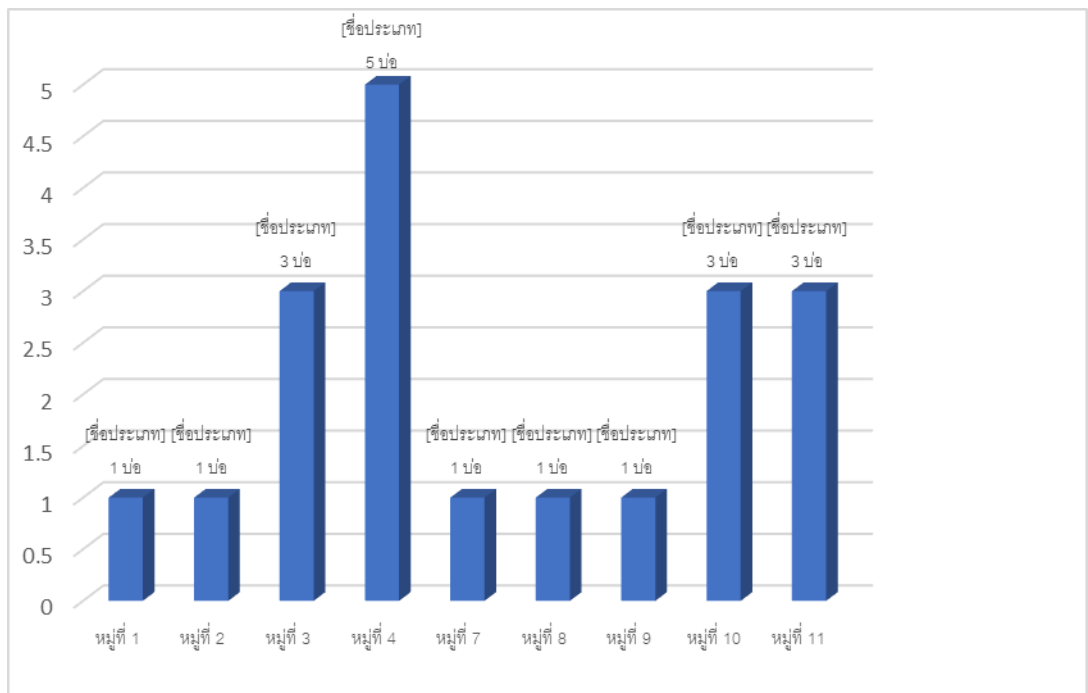

ภาพที่ ๑๕ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) ทรัพยากรน้ำ
 ตำบลบางสวรรค์ เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๑๐๐% ของพื้นที่ทั้งหมด
 - แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลบางสวรรค์ รวมทั้งสิ้น ๑๙ บ่อ เป็นบ่ออุบิภาค-บริโภาค แยกรายหมู่บ้านได้ดังนี้

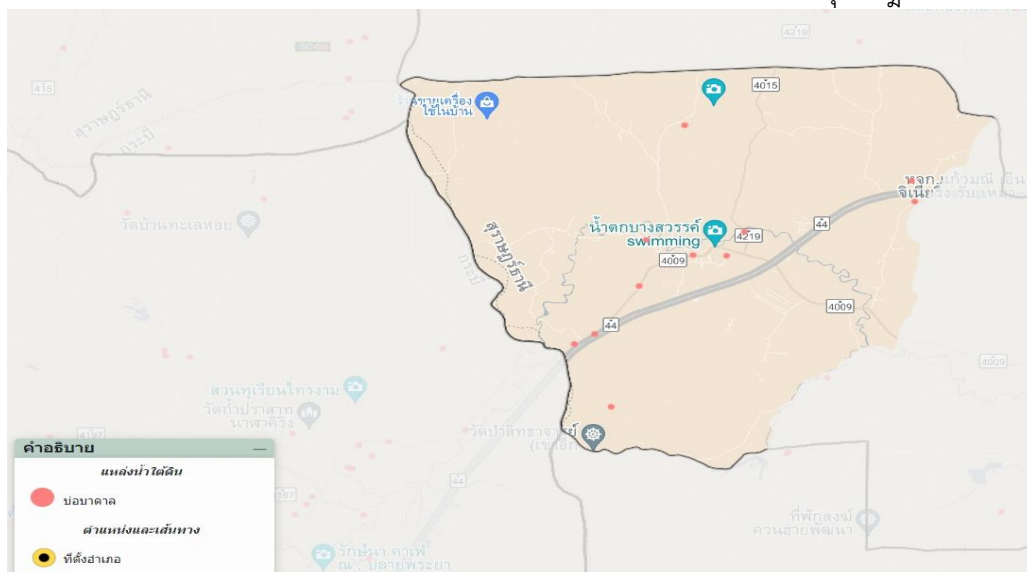
หมู่ที่ ๑	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๒	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๓	จำนวน ๓ บ่อ
หมู่ที่ ๔	จำนวน ๕ บ่อ
หมู่ที่ ๗	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๘	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๙	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๑๐	จำนวน ๓ บ่อ
หมู่ที่ ๑๑	จำนวน ๓ บ่อ

กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๖ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 (ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๖๗)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ผลสมน้ำกร่อย ช่วงหน้าแล้ง น้ำค่อนข้างเค็ม ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน

รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้จากการทำสวนจะมีรายได้จากการทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล และมีการรับจ้าง รายได้ที่ประกอบอาชีพภาคเกษตร เฉลี่ยประมาณ ๕,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี และรายได้จากการรับจ้างทางด้านการเกษตร รายได้เฉลี่ยประมาณ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี การประกอบอาชีพส่วนตัว และค้าขายรายได้เฉลี่ยประมาณ ๓๐,๐๐๐-๕๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี รายได้จากการประกอบอาชีพรับราชการเฉลี่ย ๑๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท/ราย/ปี รายได้เฉลี่ยของประชาชนต่อคนต่อปี ๖๒,๗๒๙.๑๕ บาท (ข้อมูลจปฐ.ปี ๒๕๖๔)

รายจ่าย เป็นรายจ่ายเฉลี่ยภายในครัวเรือนเป็นค่าอาหาร ค่าของใช้ ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเบ็ดเตล็ด และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เฉลี่ยต่อครัวเรือนประมาณ ๓๐,๐๐๐-๕๐,๐๐๐ บาท/ปี เกษตรกรจะไม่ค่อยจัดบันทึกการทำบัญชีการใช้จ่าย

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

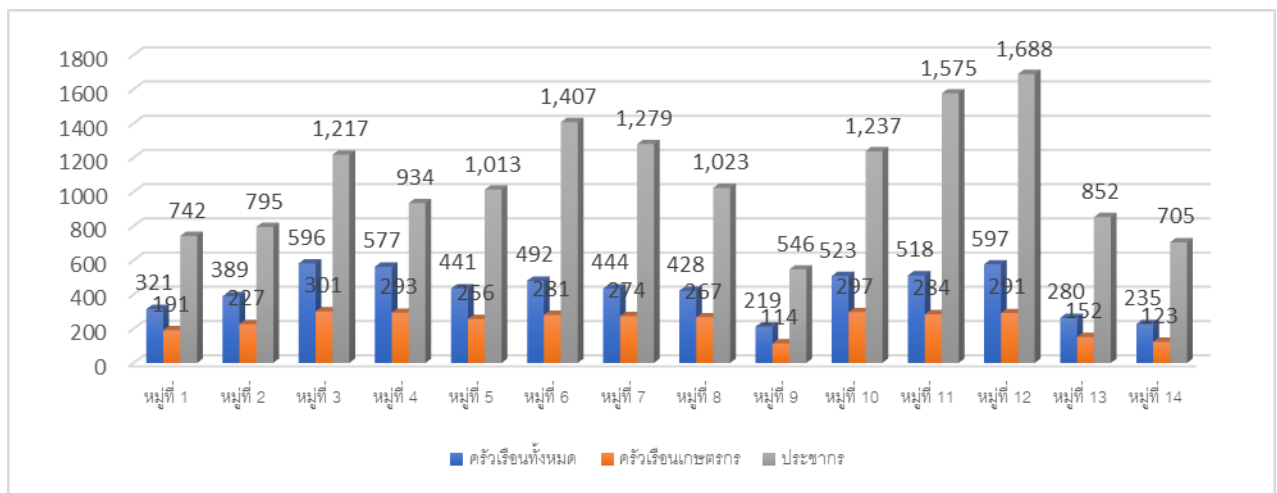
ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีประชากรทั้งสิ้น ๑๕,๐๑๓ คน จำนวนครัวเรือน ๕,๙๑๔ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๗,๕๘๓ คน หญิง ๗,๔๓๐ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๗ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	หมู่ที่	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	๑	๓๒๑	๑๙๑	๓๗๔	๓๖๘	๗๔๒
๒	๒	๓๘๙	๒๒๗	๓๖๔	๔๓๑	๗๙๕
๓	๓	๕๙๖	๓๐๑	๖๑๓	๖๐๔	๑,๒๑๗
๔	๔	๕๗๗	๒๙๓	๔๗๕	๔๕๙	๙๓๔
๕	๕	๔๔๑	๒๕๖	๔๙๒	๕๒๑	๑,๐๑๓
๖	๖	๔๙๒	๒๘๑	๗๓๑	๖๗๖	๑,๔๐๗
๗	๗	๔๔๔	๒๗๔	๖๓๙	๖๔๐	๑,๒๗๙
๘	๘	๔๒๘	๒๖๗	๕๑๔	๕๐๙	๑,๐๒๓
๙	๙	๒๑๙	๑๑๔	๒๘๒	๒๖๔	๕๔๖
๑๐	๑๐	๕๒๓	๒๙๗	๖๕๐	๕๘๗	๑,๒๓๗
๑๑	๑๑	๕๑๘	๒๘๔	๘๐๒	๗๗๓	๑,๕๗๕
๑๒	๑๒	๕๙๗	๒๙๑	๘๖๐	๘๒๘	๑,๖๘๘
๑๓	๑๓	๒๘๐	๑๕๒	๔๒๗	๔๒๕	๘๕๒
๑๔	๑๔	๒๓๕	๑๒๓	๓๖๐	๓๔๕	๗๐๕
รวม		๖,๐๖๐	๖,๐๖๐	๗,๕๘๓	๗,๔๓๐	๑๕,๐๑๓

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอพระแสง, พ.ศ. ๒๕๖๗

กราฟแสดงจำนวนครัวเรือน ครัวเรือนเกษตรกร และประชากร ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๘ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบลบางสวรรค์อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๗)

๖.๔ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม มีวัดและสำนักสงฆ์ จำนวน ๖ แห่ง

(๑) สำนักสงฆ์สันติบรรพต (เขาค้อ)	ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔
(๒) วัดเขาพระ	ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖
(๓) สำนักสงฆ์ถ้ำน้ำลอด	ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘
(๔) สำนักสงฆ์รุ่งโรจน์าราม	ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐
(๕) สำนักสงฆ์บ้านห้วยแห้ง	ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑
(๖) วัดคีรีราษฎร์พัฒนาราม	ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม สืบต่อกันมาจนปัจจุบัน เช่น งานบวช งานบุญ ประเพณีต่าง ๆ เช่น พิธีแต่งงาน เทศกาลประจำปี งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เดือนสิบ ประเพณีชักพระ วันเข้าพรรษา กรฐิน ผ้าป่า ลอยกระทง วันกตัญญู งานศพ เป็นต้น โดยชุมชนจะให้ความช่วยเหลือกันโดยเฉพาะเครือญาติในชุมชน และเพื่อนฝูงใกล้ชิด

การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

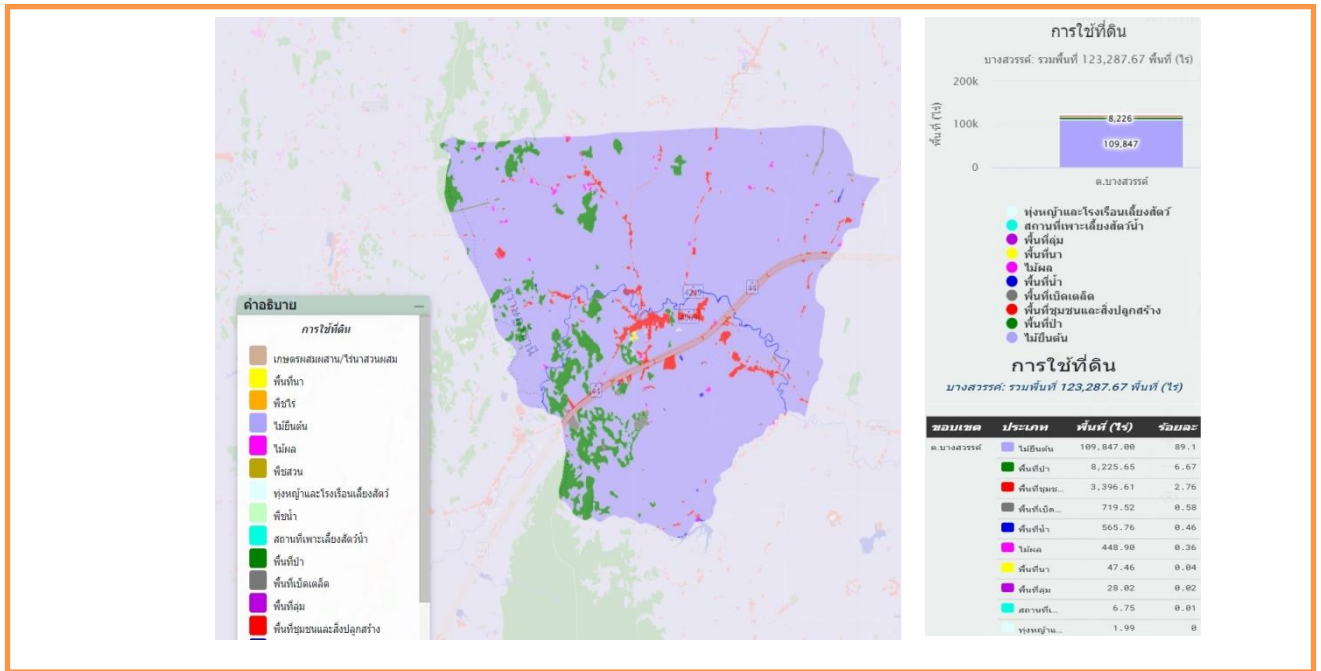
ตำบลบางสวรรค์มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ไม้ยืนต้น จำนวน ๑๐๙,๘๔๗ ไร่ ร้อยละ ๘๙.๑ รองลงมาคือ พื้นที่ป่า จำนวน ๘,๒๒๕.๖๕ ไร่ ร้อยละ ๖.๖๗ และพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๓,๓๙๖.๖๑ ไร่ ร้อยละ ๒.๗๖

ตารางที่ ๑๘ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๘,๒๒๕.๖๕	๖.๖๗
ไม้ยืนต้น	๑๐๙,๘๔๗	๘๙.๑
ไม้ผล	๔๔๘.๙๐	๐.๓๖
พื้นที่นา	๔๗.๔๖	๐.๐๔
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๖.๗๕	๐.๐๑
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑.๙๙	๐
พื้นที่กลุ่ม	๒๘.๐๒	๐.๐๒
พื้นที่น้ำ	๕๖๕.๗๖	๐.๔๖
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๓,๓๙๖.๖๑	๒.๗๖
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๗๑๙.๕๒	๐.๕๘

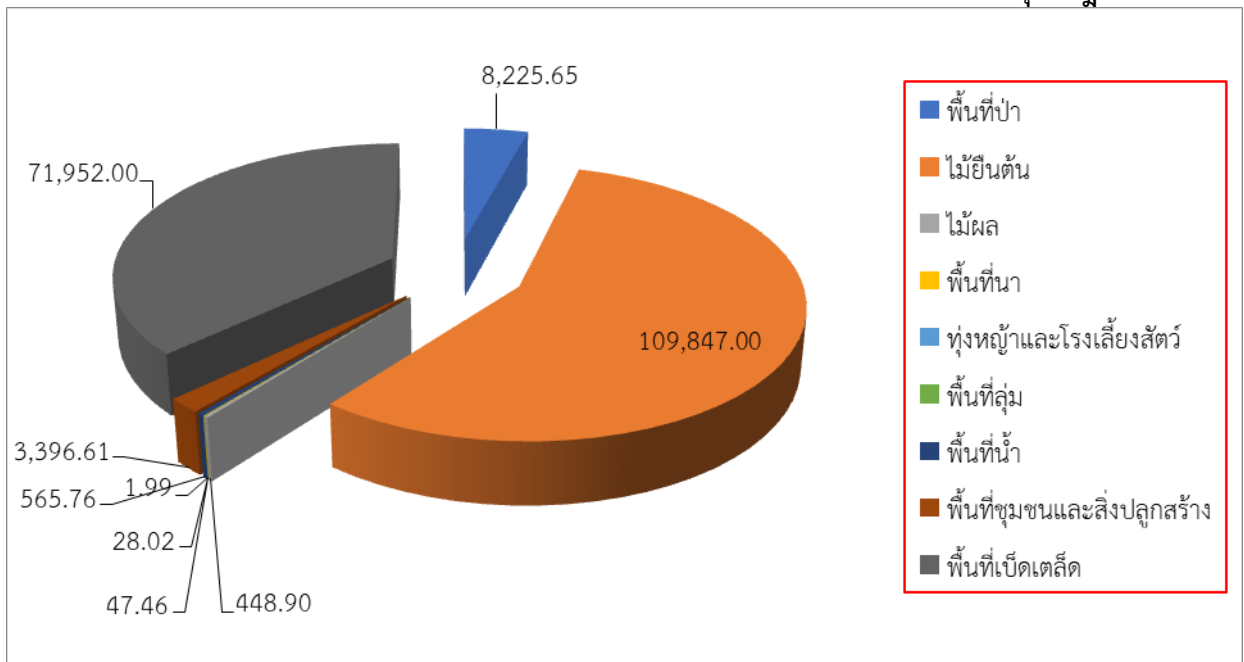
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๙ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗)

กราฟวงกลมแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒๐ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗)

ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

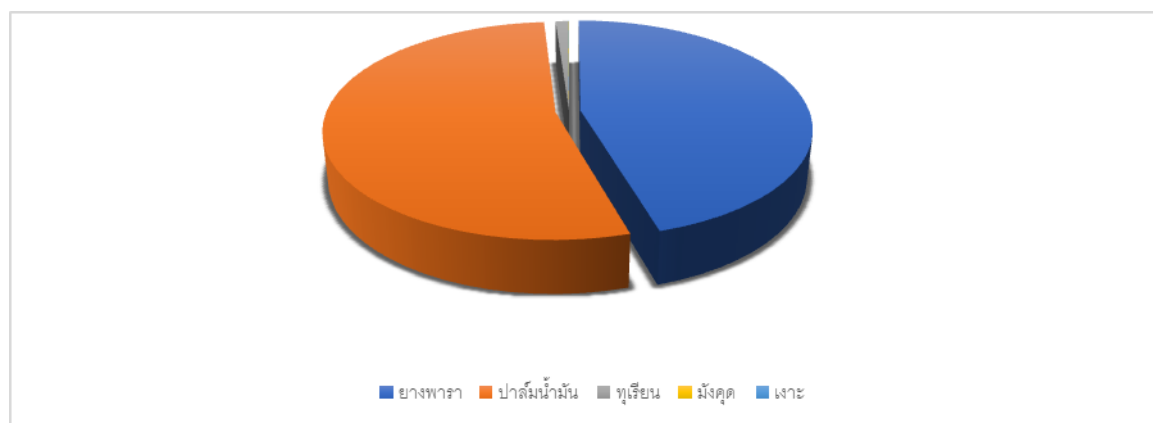
ตำบลบางสวรรค์ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๔๕,๓๓๗.๓๗ ไร่ รองลงมา คือ.ยางพารามีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๘,๕๔๗.๑๕ ไร่ และ ทูเรียน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๘๔๖.๕๘ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกมังคุดและเงาะ

ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี					
		ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ทุเรียน	มังคุด	เงาะ	รวมทั้งหมด
๑	๑๕,๗๑๖	๓,๑๔๗.๑๓	๕,๘๙๐.๗๔	๔๓.๔๗	๐	๐	๙,๐๘๑.๓๔
๒	๑๐,๔๕๘	๑,๘๖๑.๕๙	๒,๖๕๖.๘๑	๒๘.๓๐	๐	๐	๔,๕๔๖.๗๐
๓	๑๒,๔๓๑	๑,๙๒๐.๕๗	๔,๓๘๔.๑๖	๖๖.๑๑	๒๒	๒๗	๖,๔๑๙.๘๔
๔	๑๒,๖๗๕	๒,๑๑๕.๗๖	๓,๐๘๑.๕๖	๑๓๙.๖๔	๐	๐	๕,๓๓๖.๙๖
๕	๑๑,๗๖๒	๑,๓๖๙.๒๙	๔,๔๕๔.๑๔	๖๖.๙๑	๖	๐	๕,๘๙๖.๓๔
๖	๑๐,๔๒๕	๑,๔๖๗.๕๔	๔,๓๒๑.๗๐	๑๑๓.๕๙	๐	๒๑	๕,๙๒๓.๘๓
๗	๑๑,๔๒๓	๒,๔๕๐.๑๖	๓,๔๔๓.๓๗	๒๑.๒๗	๐	๐	๕,๙๑๔.๘๐
๘	๑๑,๔๓๐	๒,๒๕๗.๓๓	๓,๓๔๓.๔๒	๑๐๔.๖๑	๐	๐	๕,๗๐๕.๓๖
๙	๙,๓๓๐	๑,๗๘๙.๐๙	๑,๖๒๖.๕๓	๔๐.๙๗	๐	๐	๓,๔๕๖.๕๙
๑๐	๑๓,๙๒๑	๔,๙๑๕.๔๕	๓,๑๐๗.๖๘	๕๓.๖๗	๑๐	๐	๘,๐๘๖.๘๐
๑๑	๑๓,๘๑๒	๔,๘๒๐.๙๘	๓,๐๙๘.๗๗	๔๑.๐๓	๐	๐	๗,๙๖๐.๗๘
๑๒	๑๔,๔๖๘	๕,๕๓๔.๐๗	๒,๒๙๒.๒๔	๒๔.๔๔	๐	๐	๗,๘๕๐.๗๕
๑๓	๘,๓๔๘	๑,๙๐๗.๗๒	๙๒๖.๘๕	๔๘.๐๗	๐	๐	๒,๘๘๒.๖๔
๑๔	๑๐,๒๒๔	๒,๙๙๐.๔๗	๒,๗๐๙.๔๐	๕๔.๕๐	๐	๐	๕,๗๕๔.๓๗
รวม	๑๖๖,๔๒๓	๓๘,๕๔๗.๑๕	๔๕,๓๓๗.๓๗	๘๔๖.๕๘	๓๘	๔๘	๘๔,๘๑๗.๑๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๗

กราฟวงกลมแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒๑ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๗)

องค์กรและสถาบันต่างๆ

ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๒๐ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	สวนมิลินมัลเบอร์รี่	นายเอกชาติ จัตตระพร	น้ำมัลเบอร์รี่พร้อมดื่ม	๑๔๘/๒	๓	บางสวรรค์
๒	สุกัญญาผ้าไทย	นางสุกัญญา ชัยสิทธิ์	ผ้าไทยสำเร็จรูป	๑๔๕/๒	๓	บางสวรรค์
๓	ไม้สลักสวิช	นายสวิต ประกอบทรัพย์	ไม้แกะสลัก	๑๗๑/๒	๓	บางสวรรค์
๔	พลพิชัยขนมไทย	นางสุพรรณิ พลพิชัย	พลพิชัยขนมไทย	๘๔/๘	๔	บางสวรรค์
			ผัดไทกุ้งสด			
๕	กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านบางเตา	นางไพวรรณ หมวกทอง	สบู่น้ำมันมะพร้าว	๑๖/๒	๑๐	บางสวรรค์
๖	กลุ่มขนมไทยบ้านอ่างน้ำผุด	นางสมศรี แซ่เจีย	กล้วยฉาบ	๘๑/๕	๑๓	บางสวรรค์
๗	กลุ่มสตรีบ้านอ่างน้ำผุด	นางสาววลัยวัลย์ คำสุข	สบู่กลีเซอรีน	๑๐๓	๑๓	บางสวรรค์
๘	กลุ่มจักรสานบ้านอ่างน้ำผุด	นายเสรี พลายแก้ว	เครื่องจักรสาน	๒๔	๑๓	บางสวรรค์
๙	กลุ่มถุงหอมสมุนไพรบ้านอ่างน้ำผุด	นางสาววิภารัตน์ พลายแก้ว	ถุงหอมสมุนไพร	๘๙	๑๓	บางสวรรค์
๑๐	กลุ่มเลี้ยงผึ้งบ้านอ่างน้ำผุด	นายสมบูรณ์ พลายแก้ว	น้ำผึ้งแท้เพชรน้ำผุด	๑๒๑	๑๓	บางสวรรค์
๑๑	กลุ่มน้ำสมุนไพรบ้านอ่างน้ำผุด	นางสาวสายใหม่ รักชาติ	น้ำสมุนไพร	๘๑	๑๓	บางสวรรค์
๑๒	กลุ่มเฟอร์นิเจอร์ไม้บ้านอ่างน้ำผุด	นายธานีทย์ ทองสาร	เฟอร์นิเจอร์ไม้	๘๙	๑๓	บางสวรรค์
๑๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหนึ่งในพระราชดำริ	นายอุดม ราชธานี	ปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ	๑๕๘		บางสวรรค์

ที่มา:สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพระแสง

(<https://district.cdd.go.th/phrasaeng/services/%e0%b๘%๙c%e0%b๘%a๕%e0%b๘%b๔%e0%b๘%๙๕%e0%b๘%a๐%e0%b๘%b๑%e0%b๘%๙๓%e0%b๘%๙๑%e0%b๙%๘c-otop/,พ.ศ.๒๕๖๗>)

ตารางที่ ๒๑ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๗
เครื่องดื่ม	๖
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๑๐
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑
ปุ๋ยหมัก	๑
รวม	๒๖

ที่มา:สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพระแสง ,พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑.วิสาหกิจชุมชนบางสวรรค์พัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง	๔๓/๔	๑๐	บางสวรรค์	๑๖	นายประสิทธิ์ ไพเราะ
๒.วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชสมุนไพรบ้านหน้าเขา	๑๓๘	๑๒	บางสวรรค์	๘	นายวิรัช เสนา
๓.วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกโกโก้พระแสง	๒/๔	๑๐	บางสวรรค์	๑๑	นายวิชาญ ชูทอง
๔.วิสาหกิจชุมชนการแปรรูปผลผลิตเกษตร กลุ่มแม่บ้านหน้าเขา	๑๖๙	๑๒	บางสวรรค์	๑๔	นางสาวฟ้าใส สังข์ดวง
๕.วิสาหกิจชุมชนล่องแพน้ำตกโตน	๕๘/๑	๒	บางสวรรค์	๒๐	นายเชาวลิตร์ ไชนาคิน
๖.วิสาหกิจชุมชนเฟอร์นิเจอร์ไม้บ้านฝ่ายท่า	๗๒/๒	๕	บางสวรรค์	๑๐	นายชานนท์ เพ็ชรโดม
๗.วิสาหกิจชุมชนช่องลมการเกษตร	๙๒/๑	๑๑	บางสวรรค์	๑๒	นายสมหมาย ชัยสวัสดิ์
๘.วิสาหกิจชุมชนการพัฒนายางเขาพันธุ์	๑๑๓/๔	๑๑	บางสวรรค์	๑๐	นายแสงทอง แสงสว่าง
๙.วิสาหกิจชุมชนพรชัยการยาง	๔๔/๑	๑๑	บางสวรรค์	๑๑	นายวรรณรินทร์ มีแสง
๑๐.วิสาหกิจชุมชนคลองพวนการเกษตร	๑๔๕/๔	๘	บางสวรรค์	๒๒๕	นายเสน่ห์ ศักดา
๑๑.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหนึ่งในพระราชดำริ	๑๕๘	๘	บางสวรรค์	๑๐	นายอุทัย ทองเลี่ยมนาค
๑๒.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาการเกษตรบ้านเขาพันธุ์	๑๕๘	๘	บางสวรรค์	๒๙	นายแสงทอง แสงสว่าง
๑๓. วิสาหกิจชุมชนการเกษตรตำบลบางสวรรค์	-	๑	บางสวรรค์	๑๓๒	นายวิญญา ทองรอด

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร					
๑. กลุ่มแม่บ้านบ้านบางเตา		๑๐	บางสวรรค์	๓๐	นางสาส์ ไทยเกิด
๒. กลุ่มแม่บ้านบ้านหน้าเขา		๑๒	บางสวรรค์	๓๐	นางสาวฟ้าใส สังข์ดวง
กลุ่มยุวเกษตรกร					
๑. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดนเทคนิคมีนบุรีอนุสรณ์		๑๐	บางสวรรค์	๓๒	ด.ญ. ญาณภัส ธรฤทธิ์
๒.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดบางสวรรค์		๓	บางสวรรค์	๖๓	ด.ญ. กมลภัทร ฆาร
กลุ่มส่งเสริมอาชีพ					
๑.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเลี้ยงผึ้ง โพรงบางสวรรค์		๖	บางสวรรค์	๑๙	นายประพันธ์ เวทยา

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ. ๒๕๖๗

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลไทรซิงอำเภอพระแสง สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าปาล์ม

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[/] น้ำฝน []ชลประทาน [/] บ่อน้ำบาดาล [/] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

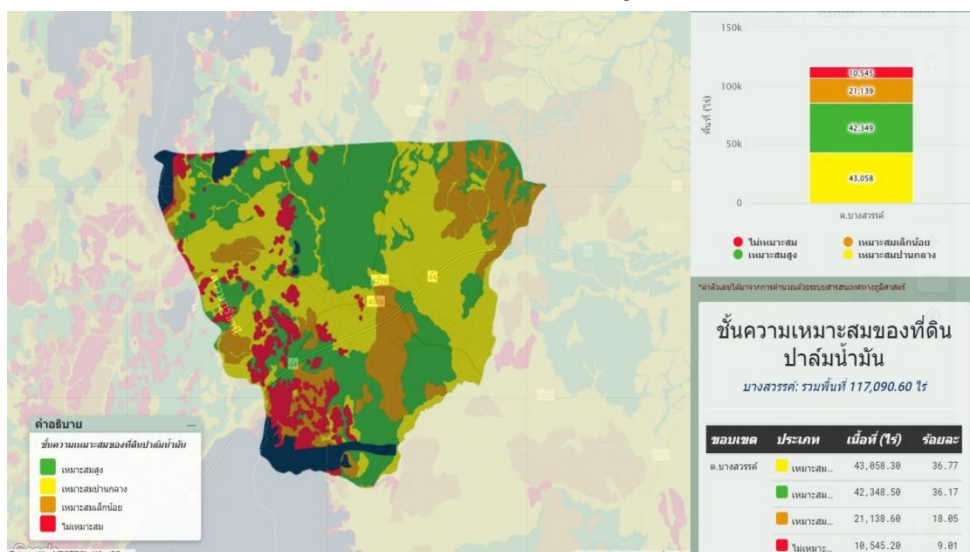
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลบางสวรรค์ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมันตามชั้นความเหมาะสมทั้งหมดจำนวน ๑๑๗,๐๙๐.๖๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔๓,๐๕๘.๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๒,๓๔๘.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๑,๑๓๘.๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๐,๕๔๕.๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๑ ตารางที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
บางสวรรค์	๔๓,๐๕๘.๓๐	๔๒,๓๔๘.๕๐	๒๑,๑๓๘.๖๐	๑๐,๕๔๕.๒๐	๑๑๗,๐๙๐.๖๐

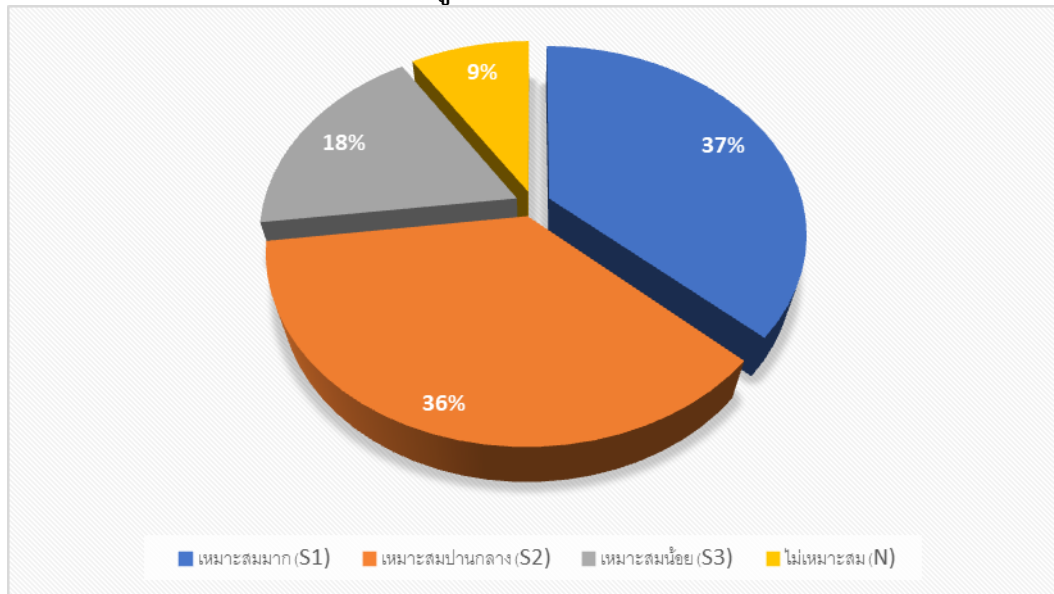
ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ ๒๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗)

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง

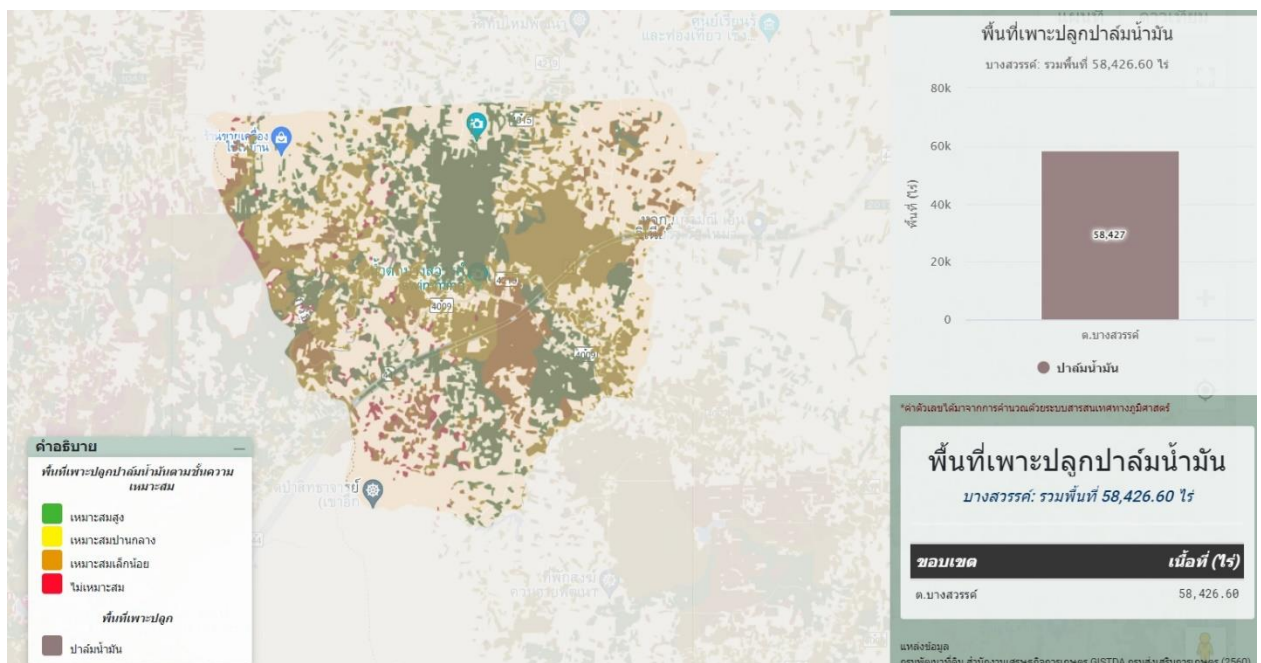

ภาพที่ ๒๓ ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๕๘,๔๒๖.๖๐ ไร่

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ ๒๔ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(ก) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

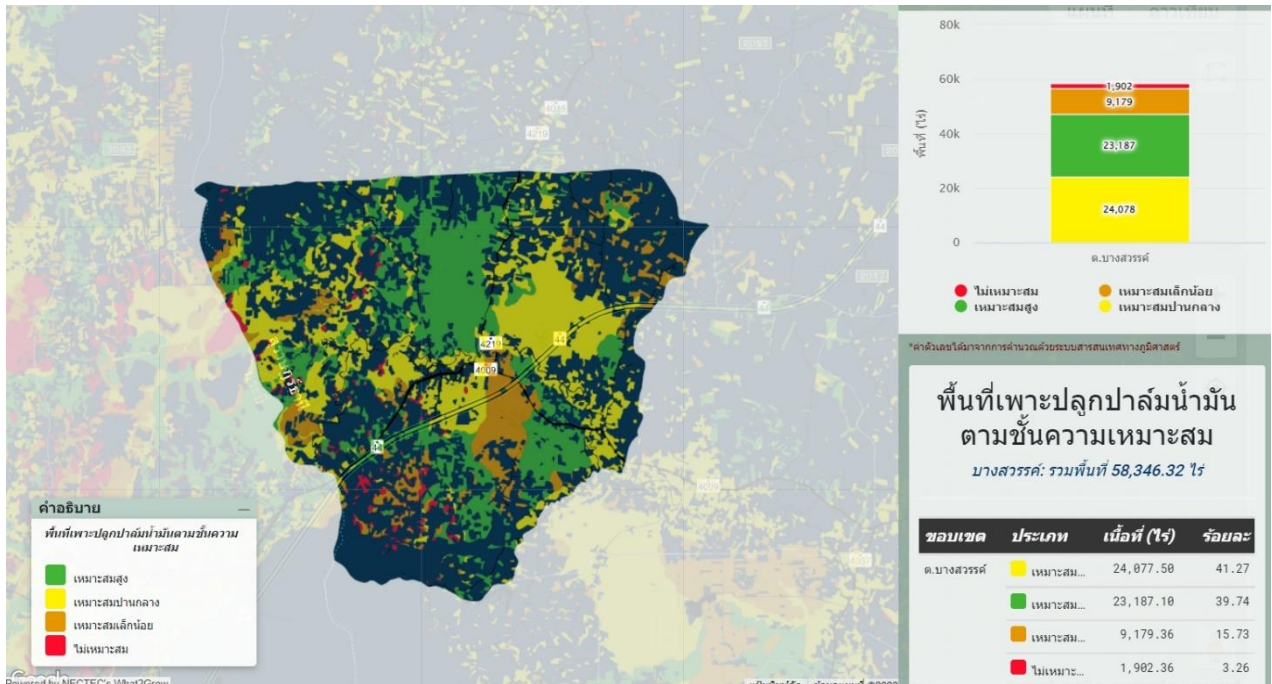
ตำบลบางสวรรค์ มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๕๘,๓๔๖.๓๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๔,๐๗๗.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๒๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๓,๑๘๗.๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๙,๑๗๙.๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๙๐๒.๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๖

ตารางที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
บางสวรรค์	๒๔,๐๗๗.๕๐	๒๓,๑๘๗.๑๐	๙,๑๗๙.๓๖	๑,๙๐๒.๓๖	๕๘,๓๔๖.๓๒

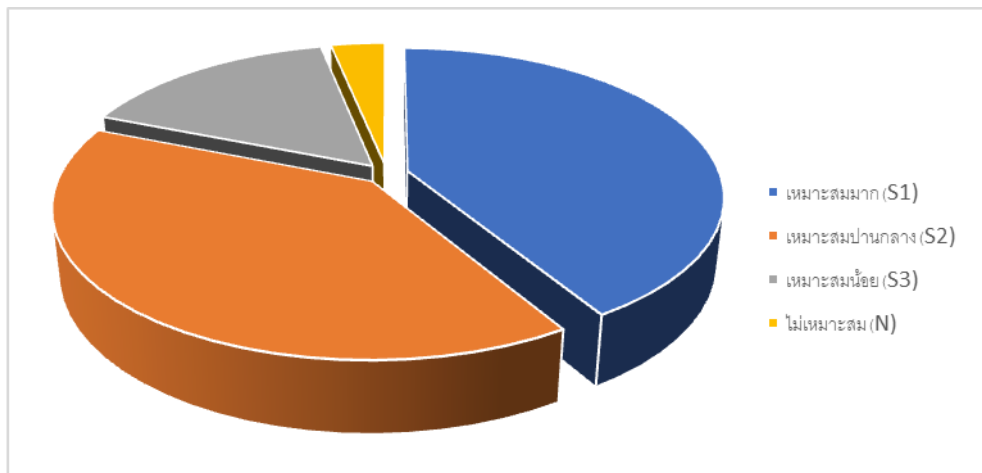
ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗)

กราฟแผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง

ภาพที่ ๒๖ ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) ปริมาณการผลิต

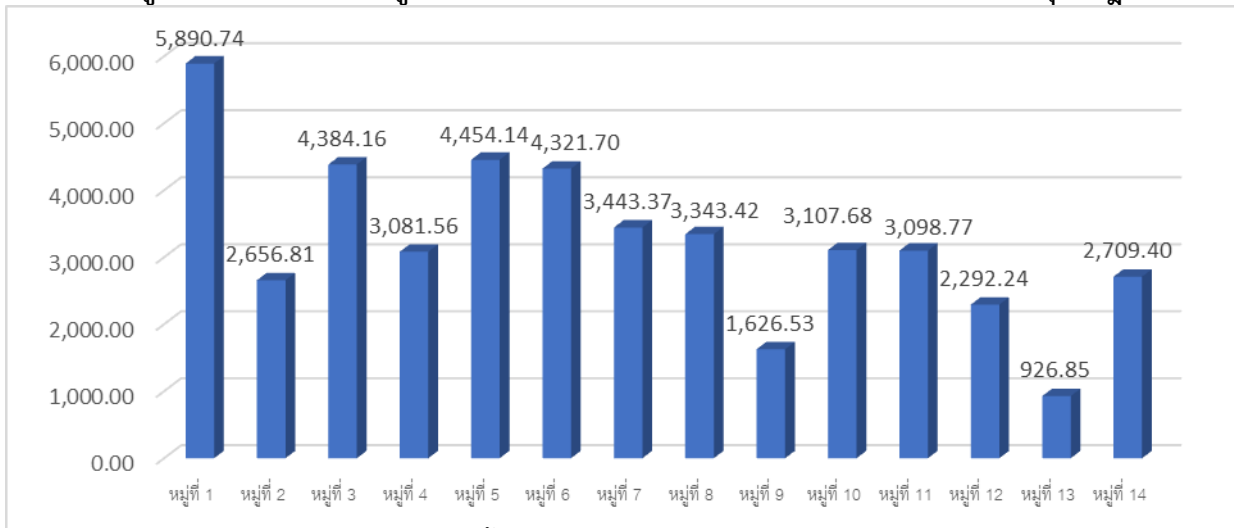
ตำบลบางสวรรค์ มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๔๕,๓๓๗.๓๗ ไร่ ๒,๓๑๘ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากหมู่ที่ ๑ จำนวน ๕,๘๙๐.๗๔ ไร่ จำนวน ๓๑๗ ครัวเรือน รองลงมาคือ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๔,๔๕๔.๑๔ ไร่ ๑๙๘ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๓ จำนวน ๔,๓๘๔.๑๖ ไร่ ๒๓๘ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๓๑๗	๕,๘๙๐.๗๔	๕,๗๗๙	๑๗,๓๓๗	๓
๒	๑๖๖	๒,๖๕๖.๘๑	๒,๖๐๕.๕๖	๗,๘๑๖.๖๘	๓
๓	๒๓๘	๔,๓๘๔.๑๖	๔,๓๑๓	๑๒,๙๓๙	๓
๔	๑๘๗	๓,๐๘๑.๕๖	๓,๐๑๔.๘๒	๙,๐๔๔.๔๖	๓
๕	๑๙๘	๔,๔๕๔.๑๔	๔,๓๔๘.๑๗	๑๓,๐๔๔.๕๑	๓
๖	๒๓๓	๔,๓๒๑.๗๐	๔,๑๙๔.๒๘	๑๒,๕๘๒.๘๔	๓
๗	๑๗๑	๓,๔๔๓.๓๗	๓,๑๔๕.๒๗	๙,๔๓๕.๘๑	๓
๘	๑๖๕	๓,๓๔๓.๔๒	๓,๑๕๓.๓๗	๙,๔๖๐.๑๑	๓
๙	๙๓	๑,๖๒๖.๕๓	๑,๕๘๘.๕๗	๔,๗๖๕.๗๑	๓
๑๐	๑๘๐	๓,๑๐๗.๖๘	๒,๘๓๓.๐๓	๘,๔๙๙.๐๙	๓
๑๑	๑๘๘	๓,๐๙๘.๗๗	๒,๘๕๔.๔๘	๘,๕๖๓.๔๔	๓
๑๒	๑๗๕	๒,๒๙๒.๒๔	๑,๙๙๘.๘๔	๕,๙๙๖.๕๒	๓
๑๓	๕๘	๙๒๖.๘๕	๘๖๙.๖๖	๒,๖๐๘.๙๘	๓
๑๔	๑๔๙	๒,๗๐๙.๔๐	๒,๕๕๙.๘๗	๗,๖๗๙.๖๑	๓
รวม	๒,๓๑๘	๔๕,๓๓๗.๓๗	๔๓,๒๕๗.๙๐	๑๒๙,๗๗๓.๘	

ที่มา ระบบทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒๗ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๑) การใช้พันธุ์ดี : การใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมัน เป็นพันธุ์ลูกผสมเทนเนอรา

(๒) การเตรียมพื้นที่ปลูก

การเตรียมพื้นที่ปลูก

๑. การบุกเบิกพื้นที่และการปรับสภาพพื้นที่สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน เริ่มต้นจากการโค่นต้นไม้ขนาดใหญ่และเคลื่อนย้ายมากองรวมกัน จากนั้นปล่อยให้แห้ง ระยะเวลาประมาณ ๑ เดือน แล้วจึงทำการเผา และไถพื้นที่และปรับสภาพพื้นที่

๒. การทำถนนและทางระบายน้ำ และการสร้างถนนในสวนปาล์มน้ำ นับว่ามีความจำเป็นมากในการปลูกและการขนส่งหลังจากทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ลักษณะถนน มี ๒ แบบ คือ ถนนใหญ่ ถือเป็นเส้นทางขนส่งผลผลิต มีความกว้างของถนน ประมาณ ๖ เมตร จะมีจำนวนที่สายก็ขึ้นอยู่กับขนาดของแปลง ลักษณะภูมิประเทศ และเงินทุน ส่วนอีกแบบหนึ่ง เรียกว่าถนนย่อยหรือถนนเข้าแปลง เป็นถนนที่เชื่อมกับถนนใหญ่ ควรมีขนาดความกว้าง ประมาณ ๔ เมตร ระยะห่างของถนนย่อยควรห่างกัน ประมาณ ๕๐๐ เมตร ในขณะที่ถนนใหญ่แต่ละเส้นควรอยู่ห่างกัน ประมาณ ๑ กิโลเมตร หากพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมีสภาพเป็นพื้นที่ลุ่มการทำร่องระบายน้ำก็นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

๓. การวางแผนในการปลูกปาล์มน้ำมัน หลังการเตรียมพื้นที่เสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องทำการวางแผนสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งปกติการปลูกปาล์มน้ำมันนิยมปลูกเป็นลักษณะของสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะในการปลูกตั้งแต่ ๘ x ๘ เมตร ถึง ๑๐ x ๑๐ เมตร

๔. การปลูกพืชคลุมดิน ในขณะที่ต้นปาล์มน้ำมันมีขนาดเล็ก ระยะห่างระหว่างต้นขนาดพื้นที่เหลือมาก จึงมีปัญหาคือการแย่งของวัชพืช การปลูกพืชคลุมดินจึงนับว่ามีความจำเป็นเพราะนอกจากจะเป็นการป้องกันการขึ้นแข่งขันของวัชพืชแล้วยังสามารถรักษาความชุ่มชื้นของดินให้คงอยู่ได้ระยะเวลานาน และเป็นป้องกันการพังทลายของหน้าดินในกรณีพื้นที่ที่เป็นที่ลาดชัน รวมไปถึงการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดินโดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุและการตรึงไนโตรเจนจากอากาศ การปลูกพืชคลุมดิน ควรมีระยะห่างจากแถวปาล์มอย่างน้อย ๑.๕ เมตร และชนิดของพืชคลุมที่ใช้ เช่น Calogoponium Mucunoides, Pueraria Phaseoloides, Centrocema Pubescens โดยแนะนำให้ปลูกร่วมกันทั้ง ๓ ชนิด คือ การเตรียมพื้นที่สำหรับการปลูกควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนธันวาคม และเริ่มต้นการปลูกปาล์มน้ำมันตั้งแต่เดือนพฤษภาคมจนถึงเดือน

กรกฎาคม เพื่อให้เสร็จเรียบร้อยก่อนฤดูฝนในแต่ละปี(ภาควิชาพืชไร่ฯ คณะเกษตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ; กรมวิชาการเกษตร)

(๓) การปลูก :

ระบบการปลูกปาล์มน้ำมันที่นิยมปลูก คือ ปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะ ๙ x ๙ x ๙ เมตร โดยปลูกปาล์มน้ำมันในช่วงฤดูฝน (ไม่ควรปลูกช่วงปลายฤดูฝนต่อเนื่องถึงฤดูแล้ง) หรือหลังจากปลูกต้นกล้าแล้วจะต้องมีฝนตกอีกอย่างน้อยประมาณ ๓ เดือนจึงจะเข้าฤดูแล้ง การปลูกปาล์มน้ำมันจะต้องใช้ต้นกล้าพันธุ์ที่มีอายุประมาณ ๘ ถึง ๑๔ เดือน จำนวน ๒๒ ถึง ๒๕ ต้นต่อไร่

ระยะปลูก

ตารางที่ ๒๗ ระยะปลูกที่เหมาะสมสำหรับพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากพ่อพันธุ์กลุ่มต่างๆ ดังตารางด้านล่าง

พันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสม	ปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่าระยะปลูก (เมตร)	จำนวนต้น/ไร่
Dell Dura x AVROS	๙.๐๐	๒๒
Dell Dura x Ekona	๘.๗๕	๒๔
Dell Dura x Ghana	๘.๕๐	๒๕
Dell Dura x La Me' ๙.๐๐	๙.๐๐	๒๒

ที่มา: ภาควิชาพืชไร่ฯ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; กรมวิชาการเกษตร)

(๓) การดูแลรักษา

การอนุบาลต้นกล้า การอนุบาลต้นกล้า สามารถแยกเป็น ๒ ระยะสำคัญคือ

๑. ระยะ Prenursery

การเลี้ยงต้นอ่อนระยะแรกต้องทำอย่างระมัดระวัง ต้องมีการบังร่มเงาในระยะแรกหากเพาะต้นอ่อนในกะบะทราย ควรทำร่มเงาให้มีความสูงประมาณ ๒ เมตร โดยมุงไว้กับใบมะพร้าวหรือวัสดุที่พอหาได้ และต้องดูแลแมลงศัตรูและทำการคัดต้นที่ผิดปกติและเป็นโรคทิ้งไป ทำการป้องกันโรคและแมลงด้วยสารเคมี ในการเพาะเมล็ดนั้น การวางเมล็ดปลูกหากเป็นกะบะทราย จะต้องวางเมล็ดเป็นแถวเป็นแนวเพื่อความสะดวกในการดูแลรักษา และระยะระหว่างต้นและแถวมีความห่าง ประมาณ ๕ เซนติเมตร แต่หากปลูกในถุงพลาสติกขนาดเล็กก็ใช้ จำนวน ๑ เมล็ดต่อ ๑ ถุง โดยวิธีการวางเมล็ดนั้นต้องวางให้ส่วนของยอดอ่อนชี้ตั้งตรงและส่วนของรากวางอยู่ข้างล่าง และไม่ควรฝังลึกมากนัก ประมาณให้ท่วมยอดต้นอ่อนหรือให้ยอดโผล่เหนือดินเล็กน้อย หากเพาะต้นอ่อนลงในกะบะทราย เมื่อมีอายุประมาณ ๑ เดือน หรือมีใบ จำนวน ๒ ใบ จะต้องย้ายต้นไปใส่ในถุงพลาสติกที่มีขนาดใหญ่ แต่หากเป็นการเพาะลงในถุงพลาสติกขนาดเล็ก อาจจะเลี้ยงต้นไว้ประมาณ ๒ ถึง ๔ เดือน แล้วจึงทำการย้ายลงถุงพลาสติกขนาดใหญ่

การให้ปุ๋ย ในระยะแรกของการเจริญเติบโต ต้นอ่อนอาจจะยังไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ย เนื่องจากจะใช้อาหารสำรองภายในเมล็ด แต่เมื่ออาหารสำรองภายในเมล็ดหมด ก็จำเป็นต้องใส่ปุ๋ย โดยปุ๋ยที่ใช้จะเป็นปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๖-๔ โดยใส่ปุ๋ยทุกสัปดาห์ และหลังจากต้นกล้ามีอายุประมาณ ๑ เดือน ก็ใช้ปุ๋ยในอัตรา ๗ กรัมผสมน้ำ ๕ ลิตร แล้วทำการฉีดพ่นให้ต้นกล้า

การให้น้ำ ในระยะนี้มีความสำคัญมาก เนื่องจากต้นกล้าปาล์มยังมีขนาดเล็ก และยังต้องการความชื้นอย่างเพียงพอต่อการเจริญเติบโต หากขาดน้ำจะทำให้การเจริญเติบโตช้า มีรูปร่างผิดปกติ และอ่อนแอต่อการทำลายของโรค ปกติต้องให้น้ำต้องให้น้ำอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง ในช่วงเวลาเช้าและเย็น

๒. ระยะ Main Nursery

การเลือกพื้นที่สำหรับการอนุบาลต้นกล้าในระยะนี้มีความสำคัญ โดยพื้นที่ที่เลือกจะต้องเป็นที่ราบสม่ำเสมอทั่วทั้งแปลง มีทางระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง และควรเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับเรือนเพาะชำ เพื่อความสะดวกในการขนย้ายกล้าปลูกลง

ทำการบรรจุดินลงในถุงดำ ขนาด ๑๕ x ๑๘ นิ้ว ที่ได้ทำการเจาะรูระบายน้ำไว้ด้านล่างและด้านข้างของถุง หลังจากนั้นทำการย้ายต้นกล้าลงปลูกลงในถุงที่เตรียมไว้ และวางถุงพลาสติกที่ปลูกลงในบ่อเตรียมไว้แล้วไปวางไว้ในพื้นที่ดังกล่าว โดยวิธีการวางถุงให้วางเป็นรูปสามเหลี่ยม มีระยะห่างกัน ๙๐ x ๙๐ x ๙๐ เซนติเมตร และอาจจะเว้นทางเดินไว้สำหรับการรดน้ำหรือติระบบน้ำ ขนาด ๑ ถึง ๑.๒ เมตรทุก ๆ ระยะ ๑๕ ถึง ๒๐ เมตรตามความกว้างของแปลง

การให้ปุ๋ย ปุ๋ยที่ใช้ ให้ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๖-๔ สลับกับปุ๋ยสูตร ๑๒-๑๒-๑๗-๒ ในอัตราดังแสดงในตารางข้างล่าง วิธีการให้ปุ๋ยให้ใช้วิธีการหว่านรอบๆ โคนต้น เพื่อไม่ให้ปุ๋ยถูกใบปาล์ม โดยทำการอนุบาลต้นกล้าจนกระทั่งต้นกล้าโตพอสมควร หรือมีอายุประมาณ ๑๒-๑๔ เดือน จึงสามารถย้ายต้นกล้าลงปลูกลงในแปลงที่เตรียมไว้

ตารางที่ ๒๘ ตารางการใส่ปุ๋ยใน Main Nursery

อายุต้นกล้า (เดือน)	ชนิดของปุ๋ย	อัตรา (กรัมต่อต้น)
๔	๑๕-๑๕-๖-๔	๑๐
๕	๑๒-๑๒-๑๗-๒	๑๐
๖	๑๕-๑๕-๖-๔	๑๕
๗	๑๒-๑๒-๑๗-๒	๑๕
๘	๑๕-๑๕-๖-๔	๒๐
๙	๑๒-๑๒-๑๗-๒	๒๐
๑๐	๑๕-๑๕-๖-๔	๒๕
๑๑	๑๒-๑๒-๑๗-๒	๓๐
๑๒	๑๕-๑๕-๖-๔	๓๕
๑๓	๑๒-๑๒-๑๗-๒	๓๕
๑๔	๑๕-๑๕-๖-๔	๓๕
๑๕	๑๒-๑๒-๑๗-๒	๓๕

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

การตัดแต่งทางใบ

การตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน มีวัตถุประสงค์เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น การกำจัดวัชพืช การให้ปุ๋ย การเก็บเกี่ยว เป็นต้น แต่ในทางทฤษฎีแล้วต้องการตัดทางใบออกให้เหลือน้อยที่สุดเพื่อช่วยในการปรุงอาหาร ปาล์มน้ำมันที่มีขนาดเล็กและยังไม่ให้ผลผลิต ควรตัดทางใบล่างสุดโดยรอบลำต้นออกก่อน เพื่อให้ง่ายต่อการกำจัดวัชพืชบริเวณรอบโคนต้น หลังจากนั้นจึงค่อยตัดทางใบในตำแหน่งเหนือขึ้นไป ส่วนปาล์มน้ำมันที่โตแล้วนิยมตัดทางใบให้เหลือสำหรับรองรับทะลายปาล์มเพียง ๒ ทาง และเพื่อสะดวกในการเก็บเกี่ยวทางใบที่ถูกตัดเรียบร้อยแล้วควรวางเรียงให้กระจายไว้รอบโคนต้น หรือวางเรียงซ้อน ๒ ถึง ๓ ชั้น และวางเป็นแถวระหว่างแถวต้นปาล์ม จะเป็นการช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน และสามารถรักษาความชุ่มชื้นของดินได้อีกทางหนึ่งด้วย

การตัดช่อดอกทิ้งในระยะแรก

ปาล์มน้ำมันจะเริ่มให้ผลผลิตเมื่อมีอายุประมาณ ๓ ปีหลังการปลูก มีคำแนะนำให้ทำการตัดช่อดอกที่เกิดขึ้นในระยะแรกทิ้งเพื่อให้การเจริญเติบโตของต้นมีความสมบูรณ์เต็มที่แทนที่จะต้องใช้อาหารส่วนหนึ่งไปเลี้ยงผล ซึ่งในระยะแรกต้นมักมีขนาดเล็กและไม่สมบูรณ์ เปอร์เซ็นต์ของน้ำมันระดับต่ำ ไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ บางครั้งการเกิดช่อดอกในระยะแรกจะทำให้ช่อดอกกระเทย คือ มีส่วนของดอกตัวผู้และตัวเมียอยู่ในช่อดอกเดียวกัน ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่ดี ควรจะทำการตัดทิ้ง การตัดช่อดอกทิ้ง มักจะเริ่มทำตั้งแต่ต้นปาล์มมีอายุเพียง ๑๔ เดือนหลังย้ายปลูกจนถึง ๒๖ เดือน หลังจากนั้นจึงปล่อยให้ช่อดอกเจริญเติบโตเป็นผลที่สมบูรณ์

การช่วยผสมเกสร

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีช่อดอกตัวผู้และช่อดอกตัวเมียอยู่ในต้นเดียวกัน แต่แยกกันอยู่คนละช่อ เนื่องจากเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียในต้นมีช่วงการบานไม่พร้อมกัน ปาล์มน้ำมันจึงจัดเป็นพืชผสมข้าม การผสมเกสรระหว่างต้นเกิดขึ้นโดยลม หรือแมลงเป็นตัวนำ ในระยะแรกของการติดผลมีการสร้างช่อดอกน้อย ละอองเกสรจึงอาจมีไม่เพียงพอ ทำให้การติดผลค่อนข้างต่ำ รวมไปถึงสภาพอากาศ เช่น ในช่วงที่มีฝนตกชุก การผสมเกสรอาจต่ำกว่าปกติ ดังนั้นการช่วยผสมเกสรในระยะแรกจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันในบางพื้นที่

วิธีการทำโดยตัดช่อดอกตัวผู้ที่บ้านแล้วเคาะให้ละอองเกสรหลุดร่วงลงไปในถุงกระดาษ หากจะทำการเพิ่มจำนวนของละอองเกสรเพื่อช่วยการผสมในวันถัดมา จะต้องนำละอองเกสรมาผึ่งแดดให้แห้ง และนำมาผสมใน Desiccators หลังจากเก็บละอองเกสรมาแล้วจึงนำไปผสมกับผง Talcum ในอัตราส่วนละอองเกสรต่อผง Talcum ๑ ต่อ ๕ แล้วนำไปผสมกับช่อดอกตัวเมียที่พร้อมจะรับการผสม เนื่องจากวิธีการดังกล่าวนี้ต้องใช้แรงงานคนช่วย โดยเฉพาะในพื้นที่ขนาดใหญ่และจะทำให้สิ้นเปลืองแรงงาน จึงได้มีผู้นำด้วงชนิดหนึ่งมาจากแอฟริกา เรียกว่า ด้วงงวงดอกปาล์มน้ำมัน (*Elaeidobius Karumericus*) โดยการนำมาปล่อยในสวนปาล์มเพื่อช่วยในการผสมเกสร ด้วงชนิดนี้จะขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็วและไม่ทำอันตรายต่อต้นปาล์ม และพบว่าการผสมละอองเกสรได้รับผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ

การให้น้ำ

ในสภาพของพื้นที่ที่อยู่ในช่วงฤดูแล้งที่ยาวนาน หรือสภาพพื้นที่ที่มีการขาดน้ำมากกว่า ๒๕๐ มิลลิเมตรต่อปี หากมีแหล่งน้ำเพียงพอก็ควรจะให้มีการให้น้ำเสริมในช่วงฤดูแล้ง ในปริมาณ ๑๕๐ ถึง ๒๐๐ ลิตรต่อต้นต่อวัน

การใส่ปุ๋ย

การใส่ปุ๋ยเคมีปาล์มน้ำมัน จะเป็นการใส่ปุ๋ยเดี่ยวของปาล์มน้ำมันที่มีอายุ ๕ ปีขึ้นไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ระยะเวลา และการแบ่งใส่

ควรจะใส่ปุ๋ยเมื่อดินมีความชื้นเพียงพอ และหลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยเมื่อมีสภาพอากาศแห้งแล้งจัดหรือมีฝนตกหนัก และในระยะปีแรกหลังจากปลูกควรใส่ปุ๋ย จำนวน ๔ ถึง ๕ ครั้ง และตั้งแต่ปีที่ ๒ เป็นต้นไป ควรใส่ปุ๋ยจำนวน ๓ ครั้งต่อปี ส่วนช่วงที่เหมาะสมในการใส่ปุ๋ยคือ ช่วงต้นฤดูฝน กลางฤดูฝน และปลายฤดูฝน ตั้งแต่ปีที่ ๕ ขึ้นไป อาจพิจารณาใส่ปุ๋ยเพียงปีละ ๒ ครั้ง หากสภาพแวดล้อมเหมาะสมสำหรับการใส่ปุ๋ย (ตามอัตราที่แนะนำ) ก็ควรจะแบ่งใส่ จำนวน ๓ ครั้งต่อปี และแนะนำให้ใช้สัดส่วน ๕๐ ต่อ ๒๕ ต่อ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ สำหรับการใส่ปุ๋ยในช่วงต้นฤดูฝน กลางฤดูฝน และปลายฤดูฝน และเมื่อแบ่งใส่ จำนวน ๒ ครั้งต่อปี ให้ใช้สัดส่วน ๖๐ ต่อ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ในช่วงระยะต้นฤดูฝนและก่อนปลายฤดูฝนตามลำดับ

๑. ช่วงต้นฤดูฝน คือ ประมาณเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน
๒. ช่วงกลางฤดูฝน คือ ประมาณเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน
๓. ช่วงปลายฤดูฝน คือ ประมาณเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน

๒. วิธีการใส่ปุ๋ย

ปีที่ ๑ ใส่ปุ๋ยเมื่อมีการย้ายกล้าปลูก (กล้าปาล์มมีอายุ ๑๐ ถึง ๑๒ เดือน) ให้ใส่ร็อกฟอสเฟตเพื่อรองกันหลุม ประมาณ ๒๕๐ กรัมต่อหลุม เนื่องจากปุ๋ยนี้จะตกค้างเป็นประโยชน์ได้ระยะเวลา ๒ ถึง ๓ ปี จึงไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยทุกปี และหลังจากปลูกแล้วทุก ๓ เดือน ก็ให้ใส่ปุ๋ยสูตร ๒๐-๑๑-๑๑+๑.๒ MgO ต้นละ ๒๐๐ ถึง ๓๐๐ กรัม และใส่อีกครั้งเมื่อปลูกและมีอายุได้ ๖ เดือนในอัตราเดิม และใส่อีกครั้งเมื่ออายุ ๙ เดือนในอัตราเดิม

ปีที่ ๒ ใส่ปุ๋ยเมื่ออายุได้ ๑๘ เดือนใส่ปุ๋ยสูตร ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO ในอัตราต้นละ ๔๐๐ ถึง ๕๐๐ กรัม เมื่ออายุได้ ๒๔ เดือนเต็ม ใช้ปุ๋ยสูตรเดิม คือ ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO ในอัตราต้นละ ๐.๕ กิโลกรัม ร่วมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร ๐-๐-๖๐) ในอัตราต้นละ ๐.๕ กิโลกรัม

ปีที่ ๓ ใส่ปุ๋ยเมื่ออายุปาล์มได้ ๓๐ เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO ในอัตราต้นละ ๘๐๐ กรัม และเมื่อปาล์มอายุได้ ๓๖ เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ ในอัตราต้นละ ๑ กิโลกรัม

ปีที่ ๔ ใส่ปุ๋ยเมื่ออายุปาล์มได้ ๔๒ เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO ในอัตราต้นละ ๑.๕ กิโลกรัม ร่วมกับปุ๋ยร็อกฟอสเฟตอีกในอัตราต้นละ ๑ กิโลกรัม (สูตร ๐-๓-๐) และปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร ๐-๐-๖๐) อัตราต้นละ ๑.๕ กิโลกรัม

ปีที่ ๕ ใส่ปุ๋ยปีละ ๒ ครั้ง ครั้งแรกใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO ในอัตราต้นละ ๒ กิโลกรัม ใส่ร่วมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร ๐-๐-๖๐) ในอัตราต้นละ ๑.๕ กิโลกรัม ครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ อัตราต้นละ ๒ กิโลกรัม

ปีที่ ๖ ใส่ปุ๋ยปีละ ๒ ครั้ง โดยใช้ปุ๋ยสูตรเดิม คือครั้งแรกใส่ปุ๋ยสูตร ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO ในอัตราต้นละ ๒ กิโลกรัม ร่วมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร ๐-๐-๖๐) ในอัตราต้นละ ๑.๕ กิโลกรัม ครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ อัตราต้นละ ๒ กิโลกรัม

ปีที่ ๗ ใส่ปุ๋ยปีละ ๒ ครั้ง ครั้งแรกใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO ในอัตราต้นละ ๒ กิโลกรัม ใส่ร่วมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร ๐-๐-๖๐) ในอัตราต้นละ ๑.๕ กิโลกรัม และครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ ในอัตราต้นละ ๒.๕ กิโลกรัม

ปีที่ ๘ ใส่ปุ๋ยปีละ ๒ ครั้ง ครั้งแรกใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO ในอัตราต้นละ ๒.๕ กิโลกรัม ร่วมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร ๐-๐-๖๐) ในอัตราต้นละ ๒ กิโลกรัมและปุ๋ยร็อกฟอสเฟตอัตราต้นละ ๒ กิโลกรัมครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ ในอัตราต้นละ ๒.๕ กิโลกรัม

ปีที่ ๙ การใส่ปุ๋ยตั้งแต่ปีที่ ๙ เป็นต้นไป ต้องใช้ปุ๋ยร็อกฟอสเฟต เพราะปุ๋ยร็อกฟอสเฟตใส่ ๓ ปี ต่อครั้ง ไม่ต้องใส่ทุกปี ส่วนปุ๋ยสูตรอื่นๆ ยังคงใส่เหมือนเดิมทุกปี ดังนี้

๑. ปุ๋ยสูตร ๒๐-๑๑-๑๑+๑.๒ MgO เป็นปุ๋ยหลักที่ใส่ให้กับปาล์มที่ปลูกในปีแรก
๒. ปุ๋ยสูตร ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO เป็นสูตรปุ๋ยที่ใช้ใส่ต้นปาล์มทุกปี
๓. ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐ หรือ ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ โดยใช้ร่วมกับปุ๋ยสูตร ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO ปุ๋ยทั้ง ๒ สูตรนี้ ใส่ให้ต้นปาล์มครั้งแรกของทุกปี
๔. ปุ๋ยสูตร ๑๔-๑๔-๒๑ (หรือปุ๋ยสูตรตัวทำอื่นๆ ที่ใกล้เคียงกัน) เป็นปุ๋ยที่ใส่ให้ต้นปาล์มทุกปีๆ ละ ๑ ครั้ง (ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒)
๕. ปุ๋ยร็อกฟอสเฟตใส่ทุกๆ ๒ ปี หรือทุกๆ ๓ ปี ก็ได้ ประมาณ ๒ กิโลกรัมต่อต้น

การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตแล้ว ควรแบ่งใส่ ๒ ครั้ง ครั้งแรกใช้ปุ๋ยสูตร ๑๔-๙-๒๐+๒ MgO ผสมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร ๐-๐-๖๐) หรือบางปีอาจจะใส่ร่วมกับปุ๋ยร็อกฟอสเฟตด้วยเมื่อมีความจำเป็น เมื่อผสมปุ๋ยทั้ง ๓ สูตรนี้เข้าด้วยกันแล้ว จะต้องรีบใส่ให้ต้นปาล์มน้ำมันทันที ในสวนปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่ ค่าใช้จ่ายเป็นค่าซื้อปุ๋ยจะเป็นค่าใช้จ่ายที่มากที่สุด และในบางครั้งก็อาจจะได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า หรือเกิดการสูญเปล่า

ดังนั้นในสวนปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่ จึงควรตระหนักเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิต การใช้ปุ๋ยให้มีประสิทธิภาพ โดยอาจจะพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ดินใบปาล์มน้ำมัน อัตราปุ๋ยและชนิดปุ๋ย ทั้งนี้เพื่อจะลดการสูญเสีย เนื่องจากขาดความเอาใจใส่ในการใส่ปุ๋ยให้มากที่สุด อย่างไรก็ตามความผิดพลาดต่างๆ ที่มักพบโดยทั่วไป คือ

- ใส่ปุ๋ยผิดวิธี การใส่ปุ๋ยในลักษณะเป็นบริเวณแคบๆ หรือกองไว้เป็นจุดๆ แทนที่จะหว่านให้ทั่วบริเวณนั้น อาจจะเป็นอันตรายกับรากและทำให้เกิดการสูญเสียเนื่องจากการชะล้างและไหลบ่าได้
- เวลาในการใส่ปุ๋ยไม่เหมาะสม การใส่ปุ๋ยในขณะที่ดินมีความแห้งหรือเปียก
- กินไป จะส่งผลต่อการสูญเสียไนโตรเจนมากที่สุด
- ปริมาณใส่ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในปาล์มเล็ก
- ความไม่สมดุลระหว่างธาตุอาหารที่ใส่
- ใส่ไม่ถูกต้อง (ใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือไม่เหมาะสม)

(๔) การเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยวผลปาล์มน้ำมันสดรวมถึงการรวมผลปาล์มส่งโรงงาน มีขั้นตอนโดยทั่วไปดังนี้

๑. ลำดับแรกจะต้องแต่งช่องทางลำเลียงแถวปาล์มน้ำมันในแต่ละแปลงให้เรียบร้อยและมีความสะดวกกับการลำเลียง และตรวจสอบทะเลายปาล์มที่ตัดแล้วให้เรียบร้อยเพื่อรวบรวมต่อไป

๒. คัดเลือกทะเลายปาล์มน้ำมันสุกโดยยึดมาตรฐานจากการสังเกตสีของผลปาล์มน้ำมัน ซึ่งจะเปลี่ยนเป็นสีส้มและจำนวนผลที่สุกจะร่วงหล่นลงบนดินประมาณ ๑๐ ถึง ๑๒ ผล ผลดังกล่าวให้ถือเป็นผลปาล์มสุกที่สามารถใช้ได้

๓. หากปรากฏว่าทะเลายปาล์มสุกที่จะตัดมีขนาดใหญ่ ที่ติดแน่นกับลำต้นมากไม่สะดวกกับการใช้เสียมแทงเพราะจะทำให้ผลร่วงมาก ก็ใช้มีดขอหรือมีดตามยาวธรรมดา ตัดแซะขั้วทะเลายกันเสียก่อน แล้วจึงใช้เสียมแทงทะเลายกันเสียก่อน แล้วจึงใช้เสียมแทงทะเลายปาล์มก็จะหลุดออกคอตันปาล์มได้ง่ายขึ้น

๔. ให้ตัดแต่งขั้วทะเลายปาล์มที่ตัดออกมาแล้วให้สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อสะดวกในการขนส่งหรือเมื่อถึงโรงงาน ทางโรงงานก็สามารถบรรจุปาล์มลงในถังตักลูกปาล์มได้สะดวก

๕. รวบรวมผลปาล์มทั้งที่เป็นทะเลายย่อยและลูกร่วงนำมารวมไว้เป็นกองในพื้นที่ว่างบริเวณโคนต้น และเก็บผลปาล์มที่ร่วงใส่ตะกร้าหรือเข่งเตรียมไว้ ในกรณีต้นปาล์มมีอายุน้อย ทางใบปาล์มอาจเก็บยก

๖. สำหรับทางใบปาล์มที่กองไว้หลังจากตัดแล้วอย่าให้กีดขวางทางเดิน หรือวางปิดกั้นทางระบายน้ำเพราะอาจจะทำให้เกิดน้ำท่วมขัง หรือทางระบายน้ำที่ขังตามทางเดิน

๗. รวบรวมผลปาล์มน้ำมันทั้งทะเลายสดและผลปาล์มร่วงไปยังศูนย์รวมผลปาล์มในกองที่เป็นกองย่อย เช่น ในการกระบะบรรทุกที่ลากด้วยแทรกเตอร์หรือรถอีแต่น

๘. การเก็บเกี่ยวผลปาล์ม เจ้าของสวนปาล์มน้ำมันจะต้องสนับสนุนให้ผู้เก็บเกี่ยวร่วมทำงานกันเป็นทีม ในทีมก็แยกให้เข้าคู่กัน ๒ คน โดยคนหนึ่งทำหน้าที่ตัดหรือแทงผลปาล์มและอีกคนหนึ่งก็เก็บรวบรวมผลปาล์ม

๙. การเก็บรวบรวมผลปาล์ม การเก็บพยายามลดจำนวนครั้งในการถ่ายเทเป็นกองย่อย ๆ เมื่อผลปาล์มชอกซ้ามีบาดแผล จะทำให้ปริมาณของกรดไขมันอิสระจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การส่งปาล์มออกจากสวนปาล์มเองก็ควรมีการตรวจสอบโดยการลงทะเลายปาล์ม และการบรรทุกควรจะมีตาข่ายคลุมเพื่อไม่ให้ผลปาล์มร่วงระหว่างทางขณะขนส่ง

ข้อควรปฏิบัติในการเก็บเกี่ยวทะเลายปาล์มน้ำมัน

ข้อควรปฏิบัติในการเก็บเกี่ยว มีดังนี้

๑. ตัดทะเลายปาล์มน้ำมันอยู่ในระยะสุกพอดี คือทะเลายปาล์มเริ่มมีผลร่วง แต่ไม่ควรตัดทะเลายปาล์มที่ยังดิบอยู่ เพราะในผลปาล์มดิบยังมีสภาพเป็นน้ำและมีแป้งอยู่ ยังไม่แปรสภาพเป็นน้ำมัน ส่วนทะเลายที่สุกเกินไปจะมีกรดไขมันอิสระสูง และผลปาล์มสดอาจมีสารบางชนิดอยู่ อาจเป็นอันตรายกับผู้บริโภคได้

๒. รอบของการเก็บเกี่ยว จะอยู่ในช่วงที่ผลปาล์มน้ำมันออกชุก ควรจะอยู่ในช่วง ๗ ถึง ๑๐ วัน
๓. ผลปาล์มที่เป็นลูกร่วงที่อยู่บริเวณโคนปาล์มน้ำมัน และที่ค้างในกาบต้นควรเก็บออกมาให้หมด
๔. ก้านทะลายของปาล์มน้ำมันควรตัดให้สั้นและต้องให้ติดกับทะลาย
๕. พยายามให้ทะลายปาล์มน้ำมันชอกช้ำน้อยที่สุด

ข้อควรคำนึง

๑. ผลปาล์มน้ำมันที่ตัดแล้ว ควรจะดำเนินการจัดส่งให้ถึงโรงงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง
๒. ทะลายปาล์มสุกที่จัดว่าได้มาตรฐาน คือ ผลปาล์มชั้นนอกสุดของทะลายหลุดร่วงจากทะลาย
๓. ผลปาล์มหากมีจำนวนเต็มทะลาย แสดงให้เห็นได้ชัดว่าได้รับการดูแลรักษาอย่างดี
๔. ไม่ควรให้มีทะลายปาล์มน้ำมันที่มีอาการชอกช้ำและเสียหายอย่างรุนแรง
๕. ไม่ควรให้มีทะลายปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใด ๆ หรือเน่าเสีย
๖. ไม่ควรให้มีทะลายที่สัตว์กินหรือทำความเสียหายแก่ผลปาล์ม
๗. ไม่ควรให้มีสิ่งสกปรกเจือปน เช่น ดิน หิน ทราย ไม้กาบหุ้มทะลาย เป็นต้น
๘. ไม่ควรให้มีทะลายปาล์มน้ำมันเปล่า ๆ เจือปนด้วย
๙. ความยาวของก้านทะลายควรไว้ ควรให้ความยาวประมาณ ๒ นิ้ว

มาตรฐานในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน

มาตรฐานในการเก็บเกี่ยว มีดังนี้

๑. จะต้องไม่ตัดผลปาล์มดิบไปขายเพราะจะขายได้ในราคาไม่เต็มที่
๒. จะต้องไม่ปล่อยให้ผลปาล์มน้ำมันสุกอยู่บนต้นนานเกินไป
๓. จะต้องเก็บผลปาล์มที่ร่วงลงบนพื้นให้หมด
๔. จะต้องไม่ทำให้ผลปาล์มน้ำมันที่เก็บเกี่ยวแล้วมีบาดแผล
๕. จะต้องคัดเลือกทะลายปาล์มน้ำมันที่สมบูรณ์ ส่วนทะลายที่มีจำนวนน้อยให้ทิ้งทะลายไปเลย
๖. การตัดขั้วทะลายปาล์มน้ำมันจะต้องตัดให้มีขนาดสั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้
๗. จะต้องทำความสะอาดผลปาล์มน้ำมันที่เปื้อนดิน อย่าให้มีเศษหินดินปนไปด้วย
๘. เมื่อตัดผลปาล์มน้ำมันแล้ว จะต้องรีบส่งผลปาล์มไปยังโรงงาน ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

ตารางที่ ๒๙ การกำหนดคุณภาพของผลปาล์มสดทั้งทะลายที่มีคุณภาพดี

ความสด	เป็นผลปาล์มสดที่ตัดส่งถึงโรงงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง
ความสุก	ทะลายปาล์มน้ำมันที่สุกได้มาตรฐาน คือ ลูกปาล์มชั้นนอกสุดของทะลาย ที่ร่วงหลุดจากทะลายประมาณ ๑๐ ถึง ๓๐ ผล เมื่อส่งถึงโรงงาน
ความสมบูรณ์	ลูกปาล์มน้ำมันมีจำนวนเต็มทะลาย และเห็นได้ชัดว่าได้รับการบำรุงรักษาอย่างดี
ความบอบช้ำ	ไม่มีทะลายที่มีความบอบช้ำ และเสียหายอย่างรุนแรง
ทะลายเป็นโรค	ไม่มีทะลายเป็นโรคใด ๆ หรือเน่าเสีย
ทะลายสัตว์กิน	ไม่มีทะลายที่มีรอยของสัตว์กินหรือทำความเสียหายแก่ลูกปาล์ม
ความสกปรก	ไม่มีสิ่งสกปรกใด ๆ เจือปน เช่น หิน ดิน ทราย ไม้ กาบหุ้มทะลาย ฯลฯ
ทะลายเปล่า	ไม่มีทะลายเปล่าเจือปน
ก้านทะลาย	ความยาวของก้านทะลาย ยาวไม่เกิน ๒ นิ้ว

ที่มา : พีชไร์เศรษฐกิจ. ภาควิชาพีชไร์นา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ; กรมวิชาการเกษตร)

(๕) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน

โรคที่สำคัญ ได้แก่

๑. โรคใบไหม้ พบมากในระยะต้นกล้า สาเหตุเกิดจากเชื้อรา การป้องกันทำได้โดยการกำจัด โดยให้เผาทำลายใบ และต้นที่เป็นโรค

๒. โรคก้านทางใบบิด พบในต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุระหว่าง ๑ ถึง ๓ ปีหลังจากนำลงปลูกในแปลงแล้ว ส่วนสาเหตุเกิดจากความผิดปกติของพันธุกรรม การป้องกันทำได้โดยการกำจัดตัดทางใบที่เป็นโรคออกให้ต่ำกว่าเนื้อเยื่อส่วนที่เนา และเลือกต้นกล้าจากสายพันธุ์ที่ไม่มีประวัติการเป็นโรค

๓. โรคยอดเน่า พบในปาล์มน้ำมันที่มีอายุระหว่าง ๑ ถึง ๓ ปี และจะระบาดมากในฤดูฝน ส่วนสาเหตุเกิดจากความผิดปกติทางพันธุกรรมและเชื้อรา การป้องกันทำได้โดยการกำจัด ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรคออก แล้วราดสารเคมีในบริเวณกรวยยอดของต้นที่เป็นโรค

๔. โรคทะลายเน่า โรคจะเข้าทำลายผลปาล์มน้ำมันในช่วงระยะเวลาก่อนที่จะสุก ในช่วงที่ปาล์มน้ำมันมีอายุระหว่าง ๓ ถึง ๕ ปี และจะมีการระบาดมากในช่วงฤดูฝน สาเหตุเกิดจากเชื้อรา การป้องกันทำได้โดยการกำจัด ตัดแต่งทางใบ กำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเทมากขึ้น ส่วนดอกที่ไม่ได้รับการผสมพันธุ์ควรจะทำลายนอกแปลงที่ปลูก

๕. โรคลำต้นเน่า พบมีการระบาดในปาล์มอายุระหว่าง ๑๐ ถึง ๑๕ ปี สาเหตุเกิดจากเชื้อรา การป้องกันทำได้โดยการกำจัด หลีกเลี้ยงพื้นที่ที่เคยปลูกมะพร้าวหรือปาล์มน้ำมันมาก่อน และต้องมีการกำจัดต้นที่เป็นโรคออกจากแปลงด้วย

แมลงที่สำคัญ ได้แก่ หนอนหน้าแมว ตัวงูหลาบ และตัวแรด

การป้องกัน ทำได้โดยการกำจัด ควรจะสร้างแมลงศัตรูธรรมชาติและไม่ควรใช้สารเคมีโดยไม่จำเป็น พร้อมทั้งให้กำจัดแหล่งขยายพันธุ์ กำจัดไข่ หนอน ดักด้ และตัวเต็มวัย

ศัตรูที่สำคัญ ความเสียหายที่เกิดกับปาล์มน้ำมัน แบ่งตามอายุต้นปาล์มน้ำมันได้ ๒ ระยะ คือ

๑. ระยะตั้งแต่ปาล์มน้ำมันเริ่มปลูกใหม่จนถึงระยะเริ่มให้ผลผลิต (อายุ ๑ ถึง ๓ ปี) มักพบในสัตว์ประเภทเม่น หมูป่า หนู และอีเห็น โดยสัตว์เหล่านี้จะเข้ามากัดโคนต้นอ่อนและทางใบปาล์มน้ำมันส่วนที่ติดกับพื้นดิน

๒. ระยะปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตจนหมดอายุการให้ผลผลิต (อายุ ๔ ถึง ๕ ปี) ศัตรูที่สำคัญคือ สัตว์ประเภทหนู ได้แก่ หนูนาใหญ่ หนูท้องขาว (หนูป่ามาเลย์ และหนูบ้านมาเลย์) หนูพุก หนูฟันขาวใหญ่ หนูท้องขาวสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังพบ เม่น กระแต หมูป่า และอีเห็น การป้องกันทำได้โดยการกำจัด การล้อมรั้วรอบโคนต้นปาล์มที่มีอายุ ๑ ถึง ๓ ปี การถางหญ้ารอบโคนต้นปาล์ม และการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติจำพวก งู พังพอน เหยี่ยว นกเค้าแมว และนกแสก เป็นต้น (กลุ่มสื่อส่งเสริมการเกษตร ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่ กรมส่งเสริมการเกษตร)

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบางสวรรค์ มีการปลูกปาล์มน้ำมัน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปาล์มน้ำมัน					←→							

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง, พ.ศ.๒๕๖๔)

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตำบลบางสวรรค์ มีต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน เป็นเงิน ๖,๙๖๒ บาท

ตารางที่ ๓๐ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๕ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ต้นทุน/ไร่		รายรับ/ไร่	
รายการ	เงิน	รายการ	เงิน
๑. ค่าวัสดุ	๒,๗๐๐	ผลิตผล ๓,๐๐๐ กก/ไร่	๑๑,๐๓๘
- ปุ๋ยเคมี	๒,๗๐๐	ราคาในท้องถิ่น ๖.๐ บาท/กก	
๒. ค่าจ้างแรงงาน	๔,๒๖๒	มูลค่า ๑๘,๐๐๐ บาท/ไร่	
- จ้างกำจัดวัชพืช ๒ ครั้ง	๗๐๐		
- ค่าจ้างใส่ปุ๋ย	๑๓๒		
- ค่าจ้างกรีต/เก็บเกี่ยว/ขนส่ง	๒,๑๐๐		
- ค่าจ้างตัดแต่งทางใบ	๓๓๐		
- ค่าซ่อมถนน	๑,๐๐๐		
- ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	-		
- ค่าดูแลรักษา	-		
๓. ผลผลิตเฉลี่ย	๓,๐๐๐		
๔. ราคา กิโลกรัมละ	๖.๐		
๕. ต้นทุน/ไร่	๖,๙๖๒		
๖. ขายได้	๑๘,๐๐๐	รวม ๑๘,๐๐๐	
๗. รายได้สุทธิ	๑๑,๐๓๘		
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน = กำไร			

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง , พ.ศ.๒๕๖๕)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

วิธีการตลาดปาล์มน้ำมันมีความซับซ้อนน้อย หลังจากเก็บเกี่ยวผลปาล์มสดแล้ว เกษตรกรต้องนำส่งโรงงานสกัดเพื่อแปรรูปเป็นน้ำมัน โดยมีทางเลือกเพียง ๒ ช่องทางเท่านั้นในการขายผลผลิต คือ ๑) การขายผ่านลานเท ซึ่งเป็นช่องทางหลัก คิดเป็นร้อยละ ๗๓ ของปริมาณผลผลิตที่ขายทั้งหมด ปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรนิยมขายให้ลานเทคือความสะดวกในการขนส่ง โดยเฉพาะเกษตรกรรายเล็กที่ไม่มีรถของตนเอง หรือ ๒) ขายตรงให้โรงงานสกัด ซึ่งมีปริมาณปาล์มสดร้อยละ ๒๗ ที่ขายผ่านช่องทางนี้ ปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรต้องการขายตรง เนื่องจากโรงสกัดมักรับซื้อในราคาที่สูงกว่าลานเท ประมาณ ๕ - ๑๐ สตางค์ต่อกิโลกรัม และปัญหาความไม่มั่นใจในความเที่ยงตรงของตาชั่งลานเทที่เกษตรกรไม่สามารถตรวจสอบเองได้ ทำให้เกษตรกรรายใหญ่นิยมขายตรงให้โรงสกัดปาล์มน้ำมัน

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลบางสวรรค์ มีลานปาล์มน้ำมัน รวม ๑๕ แห่ง ดังนี้

ตารางที่ ๓๑ แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๖ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ชื่อโรงงาน/แหล่งรับซื้อของปาล์มน้ำมัน	ที่ตั้ง (หมู่ที่ ตำบล)	ปริมาณการรับซื้อ (ตัน/วัน)
๑	ลานหน้าสวน-น้ำซ้อง	ม.๑ ต.บางสวรรค์	๔๐
๒	ลานเท ศุภณัฐ อุไรโรจน์	ม.๑ ต.บางสวรรค์	๔๐
๓	บ.บางสวรรค์น้ำมันปาล์ม	ม.๕ ต.บางสวรรค์	๔๐
๔	ลานเท อบต.บอย ศุภณัฐการปาล์ม	ม.๕ ต.บางสวรรค์	๔๐
๕	ลานเทพูนศักดิ์(ปาว-ล้ง)	ม.๕ ต.บางสวรรค์	๔๐
๖	ลานเทศรีสุวรรณปาล์ม	ม.๗ ต.บางสวรรค์	๔๐
๗	ลานเทอุดมมิตรปาล์ม	ม.๗ ต.บางสวรรค์	๔๐
๘	ลานเท ผ.ญ.วิรัตน์ เฟิงสกุล	ม.๗ ต.บางสวรรค์	๔๐
๙	ลานเทมุกอันดาปาล์ม	ม.๘ ต.บางสวรรค์	๔๐
๑๐	ลานเทสุนทรปาล์ม	ม.๘ ต.บางสวรรค์	๔๐
๑๑	ลานเทกำนันเหมก	ม.๙ ต.บางสวรรค์	๔๐
๑๒	ลานเทสุวัตร คงยิ่ง	ม.๑๐ ต.บางสวรรค์	๔๐
๑๓	ลานเทธนฤต ปาล์มทอง	ม.๑๒ ต.บางสวรรค์	๔๐
๑๔	ลานเทจิตรา ปาล์มทอง	ม.๑๒ ต.บางสวรรค์	๔๐
๑๕	ลานเทบุญเลิศ ดวงเกิดปาล์ม	ม.๑๔ ต.บางสวรรค์	๔๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง , พ.ศ.๒๕๖๗)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบางสวรรค์ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ด้านปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๖ ราย

องค์ความรู้ที่ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. การเก็บเกี่ยวปาล์มคุณภาพ
๒. การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. การลดต้นทุนการผลิต

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๒ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าเกษตร ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	การจัดการน้ำ ทุนการผลิต คัดรูปพืช	มีพ่อค้าคนกลางและลานรับซื้อในพื้นที่ใกล้เคียง ระบบรวบรวมผลผลิตยังไม่เป็นทางการ	จำหน่ายสู่ตลาดอำเภอ ตลาดจังหวัด และ โรงงานแปรรูปนอกพื้นที่
	ปัญหา Pain point	น้ำไม่เพียงพอ ต้นทุนสูง	ราคาถูกกดจากพ่อค้าคนกลาง ขาดศูนย์กระจายสินค้าในพื้นที่	ราคาผลผลิตผันผวน ไม่สามารถกำหนดราคาเอง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ส่งเสริมการจัดการน้ำและองค์ความรู้	พัฒนาศูนย์รวบรวมผลผลิตชุมชน ใช้ระบบข้อมูลตลาดออนไลน์	เชื่อมโยงตลาดปลายทางโดยตรง เช่น ตลาดเกษตรกร สหกรณ์
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรผลิตรายย่อย แยกกันทำ	ขาดผู้นำกลุ่มด้านการตลาด และการจัดการโลจิสติกส์	ผู้บริโภคไม่รับรู้แหล่งที่มาของสินค้า
	ปัญหา Pain point	ต่อรองราคาไม่ได้	ขาดทักษะด้านการบริหารจัดการและการตลาด	สินค้าไม่มีเรื่องราว (Story) และอัตลักษณ์
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ส่งเสริมการรวมกลุ่ม	พัฒนาผู้นำเกษตรกร/ Young Smart Farmer ด้านตลาด	สร้างแบรนด์ชุมชน เชื่อมโยงผู้บริโภคโดยตรง
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ผลผลิตไม่สม่ำเสมอ ขาดมาตรฐาน	คัดแยก บรรจุภัณฑ์ยังไม่เหมาะสม ไม่มีการแปรรูป	แข่งขันด้านราคาเป็นหลัก
	ปัญหา Pain point	ผลผลิตต่อไร่ต่ำ	คุณภาพไม่สม่ำเสมอ สูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว	มูลค่าเพิ่มต่ำ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ใช้เทคโนโลยีการผลิต	พัฒนาการคัดแยก แปรรูป และบรรจุภัณฑ์	ยกระดับสินค้าเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (Value-added product)

บทที่ ๓

๑. บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

ปาล์มน้ำมัน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อาชีพมั่นคง และรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรใช้พันธุ์พืชที่ดี
๓. เพื่อให้ภาคเกษตรกรรมได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิด

ประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

โครงการที่ ๑ โครงการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตปาล์มน้ำมัน

โครงการที่ ๒ โครงการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่องการวิเคราะห์ตัวอย่างดิน

บรรณานุกรม

สถานีอุตุนิยมวิทยาอุทกพระแสง, “สภาพภูมิอากาศ ๒๕๖๗”

สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง. ทะเบียนเกษตรกรอำเภอพระแสง. สืบค้นวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๗
จาก <http://www.survey.doae.go.th>

สำนักงานเกษตรอำเภอพระแสง (๒๕๖๗) “ข้อมูลพื้นที่การเกษตร ๒๕๖๗”(อัดสำเนา)

สำนักงานประมงอำเภอพระแสง (๒๕๖๗) “ทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ๒๕๖๗”, (อัดสำเนา)

สำนักงานปศุสัตว์อำเภอพระแสง (๒๕๖๗) “ทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์ ๒๕๖๗”, (อัดสำเนา)

สำนักงานพัฒนาชุมชน (๒๕๖๗) “แผนชุมชนตำบลสินปุน ๒๕๖๗”

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก
สืบค้นวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>

องค์การบริหารส่วนตำบลบางสวรรค์ “แผนพัฒนาท้องถิ่น ๖๖-๗๐” สืบค้นวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
จาก <http://www.sinpun.go.th/html/new-plant-view.asp?typeplant=๒&id=๑๑๔>

ภาคผนวก

ชื่อโครงการ โครงการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตปาล์มน้ำมัน

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากในตำบลบางสวรรค์มีพืชหลักคือปาล์มน้ำมัน เพราะฉะนั้นในการผลิตพืชให้มีประสิทธิภาพ เกษตรกรผู้ผลิตจึงต้องมีความรู้ มีความเข้าใจที่แท้จริง จึงจะทำให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด

วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อลดต้นทุนในการผลิต
- ๒ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตพืช

เป้าหมาย จำนวน ๑ ครั้ง เกษตรกร ๕๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ หมู่ที่ ๑-๑๔ ตำบลบางสวรรค์

ระยะเวลา เดือน มกราคม-ธันวาคม ๒๕๖๖-๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

๑) รวมกลุ่มเกษตรกร ๕๐ ราย ที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน สภาพพื้นที่คล้ายคลึงกัน มีความสนใจที่จะผลิตพืชให้ได้คุณภาพ

งบประมาณ อบรมเกษตรกรครั้งละ ๕๐ คน รวม ๑ ครั้ง เกษตรกร ๕๐ คน

- ๑) การอบรมและฝึกปฏิบัติเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ๕๐ ราย ๆ ละ ๑ วัน เงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตพืชให้ได้คุณภาพ ลดต้นทุนการผลิตพืช ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นลดค่าใช้จ่าย เพิ่มคุณภาพ

ชื่อโครงการ โครงการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่องการวิเคราะห์ตัวอย่างดิน

หลักการและเหตุผล

การผลิตพืชในปัจจุบันมีความจำเป็นมากในการที่จะต้องทราบว่าพืชต้องการธาตุอาหารชนิดใดมากน้อย แสดงอาการขาดธาตุอาหารได้ เพราะเกษตรกรผู้ผลิตจะได้ใส่ธาตุอาหารให้พืชถูก เพื่อลดต้นทุนในการผลิตพืช ถ้าธาตุอาหารนั้นมีมากเกินไปก็ก่อให้เกิดความต้องการของพืช ก็ถือว่าเป็นการสูญเสียเปลืองที่ใส่ให้พืช เพราะธาตุอาหารบางตัวพืชไม่มีความจำเป็นต้องใช้มาก การวิเคราะห์ธาตุอาหารไม่ว่าจะในดิน หรือใบพืชถือว่าเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาถึงการใส่ปุ๋ยให้ถูกต้อง

วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อลดต้นทุนในการผลิต
- ๒ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้น
- ๓ ใส่ปุ๋ยได้ตรงตามความต้องการของพืช

เป้าหมาย จำนวน ๑ ครั้ง เกษตรกร ๕๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ หมู่ที่ ๑-๑๔ ตำบลบางสวรรค์

ระยะเวลา เดือน มกราคม-ธันวาคม ๒๕๖๖-๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน (ทำการอบรมกลุ่มผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน)

- ๑) รวมกลุ่มเกษตรกร ๕๐ ราย ที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน สภาพพื้นที่คล้ายคลึงกัน และอายุของต้นปาล์มใกล้เคียงกัน
- ๒) อบรมเกษตรกรและฝึกปฏิบัติการเก็บตัวอย่างดิน เพื่อเก็บตัวอย่างดินและใบปาล์มด้วยตนเอง ในต้นปาล์มต้นเดิมระยะเวลาเดียวกันทุกปี
- ๓) เก็บตัวอย่างส่งห้องปฏิบัติการวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารและให้คำแนะนำใส่ปุ๋ยเคมีที่หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่มีกิจกรรมสนับสนุนการใส่ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมัน ดังนี้

งบประมาณ อบรมเกษตรกรครั้งละ ๕๐ คน รวม ๑ ครั้ง เกษตรกร ๕๐ คน

- ๑) การอบรมและฝึกปฏิบัติเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ๕๐ ราย ๆ ละ ๑ วัน เงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

การใส่ปุ๋ยเคมีตามผลการวิเคราะห์ดิน ช่วยให้ต้นปาล์มได้รับปริมาณธาตุอาหารพอเพียงกับความต้องการ ในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตเต็มที่ตามอายุ ส่งผลให้เกษตรกรประหยัดค่าใช้จ่ายในการใส่ปุ๋ย ประมาณ ๒๓๐-๒๘๐ บาท/ไร่/ปี และได้รับผลผลิตเพิ่มขึ้น ๑๘๐-๒๐๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี